

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 11, చెన్న పట్టణము 1924 వ సం॥ జూలై నెల 1-వ తేది మంగళవారము } No. 78
సంపుటము ౧౧ } సంచిక ౭౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

ఇప్పు గొప్పవారిచే వేలకు వేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సందభావ చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ

నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
చర్మపు నొప్పుల బారదోలును, పొట్లగొట్టును.
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
తగ్గును తగ్గించును దురదనుతొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తీసివేయును.
విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి 0.10-0; డబ్బు 1-కి 6.4-0

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టిపేటి మద్రాసు లేక, బొంబాయి.

వెల్లింగుటన్ సినిమా

28.6-24 శనివారమునుండి 4-7-24 శుక్రవారమువరకు
సాయంత్రము 6-15 ప్రతిదినము 2 ఆటలు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము 8-15 కూడ గలదు
డబుల్ సీరియల్ లట్రాక్షన్ ది బరిగాన్
ట్రయల్ ఎడ్జిపోలో అన్యుత సాహసకార్య
ములు వాని సింగుడాగరు మొదలగునవి గలది.
లెదరు పుష్యగుడ చూపబడును.

మదన కామేశ్వర లేవ్యము.

దుర్బలుల పాలిటి సంజీవి మేహము, నిక్కాక శుక్ల నష్ట
ము, నిస్సర్మ, అతిమాత్రము, వీటిని హరించి మంచి బలమును,
యోవ్యవస్థను, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, సంతాపప్రాప్తిని కలిగించు
వర్షపాదము. 2 డబ్బీలను వాడుదు.
20 తులముల డబ్బీ రూ 1.4-0. వి.పి. చార్జి 0.8-0,
పి. శి. ప. అందు కంపెనీ,
ఆయుర్వేద సమాజం వెరిదేసి. (నెల్లూరుజిల్లా.)

Siromani NARAYANACHARYA Chaukhamba, Benares City.

మా దగ్గర అన్ని రకముల పట్టుబట్టులు, రుద్రాక్ష, మొదల
లయినవి కొరికవారిని సరిఅయిన ధరలకు
వి.పి. మూలముగా పంపబడును. పాగాలు
12 మారకి రు 12 నుంచి 20, రుద్రాక్ష
108 వుండే సరం 1-కి ఆణాలు 6 నుంచి
రు 10, పొత్తుపంచలు 7, 8 మారకి రు 7
నుంచి 11; పట్టుపంచలు 10-12 మారకి
రు 14 నుంచి 35, బెంగళూరురకం వీరలు
జరిపనిచేయబడినది. 12-16 మార వీరలు రు 46 నుంచి 150,
బనారసు జరి పట్టువీరలు మార 1-కి 12, 16 మార 1-కి
రు 25 నుంచి 150, బిడ్డలు ఆడతగిన 32 సామానులుగల్గి చిన్న
పెట్టు 1-కి రు 1.8-0, మధ్యరఖము రు 2-12-0, పెద్దరఖము
1-కి రు 5.0-0. కావలసిన సామానులకు మా కేటలాగు వుచితము.
యస్. యు. నారాయణాచారి కంపెనీ, కాశీ.

మానసోల్లాసినీ మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (వది అణాలు)

మెలకులభము! (పోస్తుఖర్బులుప్రత్యేకము) గుణమధికము!
శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి తైత్వకాకల
మాత్రలు దివ్యామృతము. అశీర్వము, ఆరుచి, ఆపులింతలు,
అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతీయము, పిక్కలు, పార్శ్వములు, శిరస్సు,
ప్రేళ్లు, అనులు, మొదలగువానియందు గలిగిడి నొప్పు
లను పోగొట్టి దేహమును మంచి యారోగ్యమునకు
చెచ్చును.

ఈ మాత్రలు మేహవాత నొప్పులను వెంటనే
మాన్యును. యిందు ఆనేకవిషములు చేరినవి. అనుభవము
గల ఔషధమగుటచేతను పరమశంసక్తియ యని చెప్ప
వచ్చును. ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్తు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా.

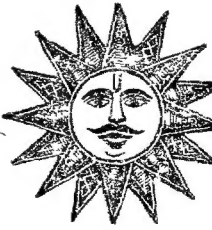
నాణ్యమైన బసీనులు

ఈ దినవ నుడహరించిన మిల్లులో తియారగుచున్న బసీ
నులు, హిందూదేశపుమిల్లు ను బలోసున్నూ, ఖద్దరునులాలో,
నున్నూ, హిందువుల పరిశ్రమచేతనున్నూ, చక్కమైనపట్టు, పుష్పే,
ప్రత్తి, వస్త్రాధారముతోనూ తయారుచేయబడి, బహుసరస
మైనధరలకు. భాగ్యవంతులకు, బీదసాదలకు, పిలుగా యుండే
లాగుననూ, విదేశపు ధరలకంటె వీలైనంత చాకగా యేర్పాలు
చేసి విక్రయించుచున్నాము.
వర్తకులకు (హోలు కేలు) మొత్తపు జేరమునకు, కం
ట్రాక్టులకు, చాలా వ్యాపారపిల్ల కల్లుకేసినాము గనుక ధరలు
తెలియగోరనవారు యాక్రింది విలాసమునకు వ్రాసినయెడల చార్జీ
లేకుండా ఖరీదులపట్టి పంపెదము. కాంపిలు బసీనులు ప్యాకెట్టు
౧ కి ఖరీదు, పోస్టు శ్రీ రు 6.0-0
మానేజరు:— ఆంధ్రహాజీరీమిల్లు,
బెజవాడ, దక్షిణాంధ్రప్రదేశ్.

కౌటల్కుని అర్థశాస్త్రము

గ్రంథకర్తలు:—మూడిపూడి. వేంకట
రంగయ్య, ఎం ఎ, ఆకుండి. వేంకటశాస్త్రి
చంద్రగుప్త చక్రవర్తికి ప్రధానమంత్రియు చాణక్య
దేశనామాంకముగలిగినట్టి మూ కాటెల్కునిచే రెండువేలగుంజత్తు
రములకు పూర్వము వ్రాయబడిన సంస్కృతగ్రంథమునకు సరి
యైన తెనుగు. పరిపాలనవిధానమునుగుఱించి మనపూర్వులు
వ్రాసిన గ్రంథములన్నిటిలో గ్రంథము. దీనినాధారము చేసికొ
నియే కామయకాదులు వార్తగ్రంథములరచించిరి పాశ్చాత్యులు
సహిత మిక్కియద్గ్రంథములేదని పొగడియున్నారు. వ్రాసిన
కాలమందలి మనదేశములోని రాజ్యము లేటు పాలింపబడుచుం
డైనో తెలిసికొనగోరువారికిని చారిత్రికపరిశోధకులందఱికి నిది య
మూల్యవైచి. గ్రంథమునువ్రాసినవాడు కాటెల్కునిదేనా కాదా,
గ్రంథకర్తకాలమేదో, గ్రంథకుండు కర్మింపబడిన రాష్ట్రాంగము
యొక్క ప్రధానలక్షణము తెల్పి-అనువిషయములను విమర్శించిన
యుపోద్ఘాతము చేసబడియున్నది. 500 పుటలగ్రంథము. కాలి
కోరైండు. ఖరీదు రు 4.0-0 మాత్రము.
మూమి: పూడి వేంకటరంగయ్య.
చూచారాకాశేజి, విజయనగరం.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము చగు కుంకుమ
పువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్య
మార్కును గమనింపుడు.
కరస్పాక్షడెన్ను మొదలగునవి ఇంగ్లీషున
వ్రాయవలయును:—
ఎస్. నారాయణ షి కంపెనీ,
21, హమ్మం పేజి, బొంబాయి.

మైసూరు శాసనసభ

బడ్జెట్ ప్రార్థనము

(స్వక్రియవిలేఖరి)

పోలీసు వ్యయము

దెంగుళూరు, జూన్ 28: అబ్బాసు ఖానుగారు పోలీసు శాఖ వ్యయమునందు లక్ష రూపాయలు తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించుచు, అనవసరముగా యీ వ్యయ మధికముకేయబడినదనియు, ఇదివరకు యీ శాఖ లేనపుడుగూడ ప్రజలు సురక్షితముగా నుండినందు, ఆర్థిక సంఘమువారు గూడ లక్ష రూపాయలకు మైగా ఖర్చు తగ్గింపవలెనని సూచించియుండగా ప్రభుత్వమువారు మేము దఖలు పుచ్చుకొనినది ప్రక్షిప్తము. దీనిపై దీర్ఘముగా చర్చ జరిగినది. చాలమంది బ్రాహ్మణేతర సభ్యులు పోలీసు సంగతి గురించి జేయవలెనని గోరిరి. రెండవసభ్యుడు దేశక్షేమముకై ఇది యుండవలెనని దెలిపెను.

దివానుగారు చర్చను ముగింపుచు, పరిశీలులు పూర్వము కంటే యిప్పుడు మారినందున పోలీసు శాఖ వ్యయ మధికముగావలసివచ్చినది దెలిపెను. పోలీసు జవాను జీతములకు 4 1/2 లక్షలు శాఖ పునఃసంస్థాపనకు 2 1/2 లక్షలు హెచ్చింపబడెను. ఆర్థిక సంఘమువారి శిఫార్సు ప్రకారము రూ 65000 మాత్రము ఖర్చు తగ్గింపగలిగిరి. మైసూరు పోలీసు జమాను ఫిలి ఇతర చోట్లకు అనర్థముగా నున్నది. అట్టియెడ వ్యయము తగ్గింప మనుట భాగ్యముగాదు. కోలారులంగారు గవల పోలీసు శాఖ ను తగ్గింపబడు యెంతమాత్రము పీలులేదనిరి. కొన్ని గ్రామములలో పోలీసు యేర్పాటులు చాలవని ఫిర్యాదుల వచ్చుచున్నవి. వ్యయ మధికముకేయుట పోలీసు శాఖ సామర్థ్యముగా ప్రవర్తించుటకు గాని ఉద్యోగుల లాభముగరకుగాదు. ఇంచితేపు కనుటేవాని 18 లక్షల వ్యయములో 1 లక్ష తగ్గింపమని కోరగా, మైసూరు నందు 17 లక్షలకుగూడ 1 లక్ష తగ్గించగోరుట భావ్యముగా దనిరి.

తీర్మానము ఉపసారింతుకొనబడెను.

న్యాయశాఖలో బ్రాహ్మణేతరులు

సంస్థాపనమునందు న్యాయశాఖలో దోషమునందు బ్రాహ్మణేతరులు తగ్గింపరాదనియు తేరు ప్రభుత్వమువారికి సూచించుటకు గాను అబ్బాసు ఖాను గారు న్యాయశాఖముల వ్యయమునందు లూ 101 తగ్గింపవలెనని ప్రతిపాదించిరి. ఎం. వెంకట కృష్ణయ్య గారు యందుకు ప్రతిపాదముగ మాట్లాడిరి. ఉద్యోగులను సామర్థ్యతనుబట్టి నియమింపవలెనని బాతికేదముల బట్టి నియమింపరాదనియు, అన్ని బాతులనుండి ఉద్యోగుల నియమించుటకు రిగిన్న ఉద్యోగములు గలగాయని ప్రక్షిప్తముచెను.

అనవసరము బ్రాహ్మణేతరుల నియమింపవేడలేదనియు, సరిసమాను లిరువురు సభ్యులు వచ్చునపుడు బ్రాహ్మణేతరులను నియమింపవలెనని గోరుచుంటిమియు పరమేశ్వరుగారినిరి. పోటీపరీక్షల యందు అబద్ధుల భృగ్వము, న్యాయబుద్ధి మున్నగునవి పరీక్షింపబడవు గాన అట్టి యేర్పాటులను సమర్థకా సమర్థతలు తెలిపికోనుట దుర్లభమనియు దెలిపిరి.

రామస్వామి కెట్టిగారు, మదరాసులో ప్రబలమున బాతికేదతత్వము మైసూరులోనికి ప్రాకింపబడు విచారమును వికారమునకై పాటుబడవలెనని ఎల్లరను వేడెను. ప్రభుత్వము వారు సానుభూతి అందరియెడల నొక్కరిగా నుండకుండుటచే యీ ప్రభుత్వము లధికమగుచున్నవనెను. రాధాసాహెబు, చిన్నయ్యగారు తీర్మానమును బలపరచుచు, బ్రాహ్మణేతరుల జనసంఖ్య యెంతటిలో 1/4 భాగముండుట వలన ప్రభుత్వములందు తగిన ప్రాతినిధ్యముగోరుట సహజమేయని బలికిరి.

సి. వాసెంహయ్యగారు సభ్యులెల్లరు వికారముతో బాతికేదముల బెట్టుకొన కాసంసభలో నున్నంతవరకైన దేశక్రియమునకై బాటుబడవలెనని వేడికొనెను.

ప్రధమసభ్యుడు మాంబా హుస్సేను గారు ప్రభుత్వము తరపున యిట్లు దెలిపిరి. న్యాయశాఖలో ఉద్యోగముల నియమించుటకు గార్చి తాము ఖైదీగార్లుగా నుచునల ప్రకారము క్షేమవలెననియు, నిమ్మ బాతులకు ప్రోత్సాహ మొసగుట ప్రయత్నించుచున్నారని, ఉన్నతదోషములలో నీ నూత్రము నంగీకరించుట పీలులేదని దెలిపెను.

తీర్మానము ఇతరవాటికలెనే శివసంహరింతుకొనబడినది.

నగరాభివృద్ధి గ్రాంటులు

దెంగుళూరు మైసూరు నగరాభివృద్ధి గ్రాంటులయందు రూ 20,000, రూ 75,000 తగ్గింపవలెనని హోస్టల్ పుష్కలరావు గారి సూచనపై దీర్ఘ చర్చ జరిగినది. చిన్న చిన్న పట్టణములకును యూనియనులకును చేసిన గ్రాంటులు చాలకుండుటచే, అచ్చట ఆకాగ్యపడుపాడుకూడా, నీటిసరఫరాలు బాగున్నవను విషయము దెలుపుటకే యీ సూచన గావించితిని కృష్ణారావుగారు దెలిపిరి.

డి. ఎస్. మల్లప్పగారు తీర్మానమును అనుమతించుచు గ్రామములలో ఖాళీస్థలముల విక్రయించి గైకొనవంత ద్రవ్యమునైన ఆ గ్రామముల యభివృద్ధికై వినియోగించుట లేదనియు, నగరముల యభివృద్ధికై నగరవాసులే యిచ్చుకొనవలెనని గాని ప్రభుత్వ ధనము వెచ్చింపరాదనియు బలికిరి.

పరమేశ్వరుగారు తీర్మానమునకు ప్రతిపాదముగ మాట్లాడిరి. మైసూరు, దెంగుళూరు నగరములు రెండును రాష్ట్రమునకు రెండుకండ్లలై నున్నవి. కావున వాటికై ప్రభుత్వము వారు విరివిగా ఖర్చు వెట్టవలయును. గ్రామముల ధనమునైన నగరములు బ్రతుకుచున్నవనట ప్రతిపదము. తరచు నగరములకు వచ్చుచుండు ప్రజలు నోగములను తమతోబాటు గ్రామములకు గొనిపోకుండ నుండుటకై నగరములను పరిశుభ్రముగా నుంచవలెననియు నుడిచెను.

ఈవిషయము చాలవాళ్లనుండి చర్చింపబడుచుండుటచే ఇప్పుడు వాదించిన ప్రయోజన ముండదని దెలిపెను. తీర్మానము పసంహరింతుకొనబడెను.

ఈరీతిగా నాలుగుదినములు చర్చ జరిగినపిదప బడ్జెటులో ముఖ్యవిషయముల చర్చ నేటితో ముగిసెను. మొత్తమునైన 56 తీర్మానములు బడ్జెటువ్యవహారమునందు కోరికలను సూచించునవి గలవు. అవన్నియు చివరకు ఉపసంహరింతుకొనబడినవి. ఉద్యోగేతర తీర్మానము ప్రభుత్వపట్టులు, ముద్రలు చట్టము ఇవన్నియు సోమవారమునాడు జరుగునని తోచును.

కస్తూరి

వెల తుల 1-కి రు 40-0-0 లు.

ఇది ప్రశస్తమైన నేపాళదేశపు కస్తూరి. ఉద్యోగమునకు కఠినతేజ భూతుగలిగి యుండును. వాతమును వారించి దేహమునకు వేడియు పుష్టియు జేయుటకు కస్తూరి యింపల పదార్థము. స్వములకు, బాలెంతకోగములకు, సన్నిపాతములకు మిగుల సుపయోగించును. వైద్యులును కుటుంబీకులను స్వచ్ఛమగు దీచి తెప్పించివాడిన వెలయందును, గణనమునందును రాభిము పొందగలరు.

పచ్చకర్పూరము మొదటికం తు. 1-కి రు. 2-8-0 లు.

పచ్చకర్పూరము:— రెండవకం వెల తు. 1-కి రు. 1-1-0 లు.

కుంకుమపువ్వు:— వెల తు. 1-కి రు. 1-4-0 లు.

రంగువేసిన గడ్డికాక నిజమగు కయచపువ్వు. తులముకన్న తక్కువ పంపబడును.

మొమ్మాయి మంచిది. తు. 1-కి రు. 5-0-0 లు.

శిలాజిత్తు మంచిది. తు. 1-కి రు. 5-0-0 లు.

అశపచ్చికాన లేక జాన్నుతు. 1-కి రు. 2-8-0 లు.

జాన్ను మొత్తముగా కొనువారికి చవుకగా పంపబడును.

కస్తూరి మాత్రలు

50 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-10-0

ఇది స్వచ్ఛమగు నేపాళదేశపు కస్తూరి, మంచిగోళము, అదిపచ్చికాన, పావుదాని, మంచితకుంకుపువ్వు మొదలగువాటితో తయారుచేయబడినది. ఇది కేరళము, కైత్యభారము కైత్యభారము చర్మోము, సన్నిపాతము, అజీర్ణము, మద్యము మొదలగు వాటికి ఉపయోగపడును. చంటిపిల్లల అజీర్ణము గైరాలను వెంటనే మాన్పును. ప్రతివాడు సామాన్యముగ వాడతినది. ప్రతిగృహమున నుండవలెనది. ముఖ్యముగ పిల్లలకుల్యమునందుండవలెనది.

పగుళ్లకు తెలము

వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0

1 డబ్బీ మొదలు 6 డబ్బీల వరకు పోటీకి 0-5-0 మాత్రమే.

అరికాళ్లు, అరిచేతులు, చర్మము కారకవలన, శిశుగారి కలన పగిలి నీరుకారుటయొ, జీలపుట్టుటయొ సంభవించును. ఈ తెలమును రాచిన పగుళ్లమోని జీలపోయి మంచినర్మము రాకలదు. పగుళ్లకొప్పియొ నశుచుగను. స్వల్పకాయము. కాళి పగుళ్లకు ఈ తెలము అత్యంతోపయోగకరము. అమృతాంజనం డిపో, మదిరాసు - బొంబాయి.

వాతావరణ స్థితి

1924 సం. జూలై నెల 1-వ తేది మంగళవారము

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	జూలై 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	జూలై 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	జూలై 24 గంటలలో వర్షము	జూలై 1-వ తేదినండి వర్షము	జూలై 1-వ తేదినండి సామాన్య వర్షము
గోపాలపురం	86.8	81.1	...	0.68	44.96
విశాఖపట్టణము	88.5	81.6	...	1.17	87.09
కాకినాడ	95.9	82.5	...	1.13	89.09
మచిలీపట్టణము	98.8	80.6	...	2.10	41.69
కర్నూలు	97.4	79.1	...	0.58	25.01
బళ్లారి	94.9	75.7	...	1.41	20.51
కడప	100.7	74.5	1.09	0.99	81.28
నెల్లూరు	99.2	77.1	...	0.78	87.98
మద్రాసు	94.8	75.3	0.80	4.25	50.74
కడపూరు	91.6	77.7	...	0.52	52.94
నెలమ	98.8	74.1	1.87	2.49	89.80
కోయంబత్తూరు	88.1	70.3	...	4.96	22.29
తిరుచనాపల్లి	101.5	78.0	...	0.08	88.18
నాగపట్టణము	98.5	78.2	...	0.40	54.98
మధుర	97.1	77.9	0.02	2.14	88.58
పాంబన్	92.8	81.5	...	0.05	87.00
తిరునెల్వేలి	0.44	28.84
తిరుచేండూరు	79.8	72.8	0.14	25.86	64.51
కొచ్చిన్	82.5	73.5	0.80	45.41	114.51
కాలికట్టు	83.8	73.7	0.82	40.15	117.16
మంగళూరు	85.1	71.3	5.77	47.04	125.68
దెంగుళూరు	85.4	65.8	0.75	5.05	85.87
మేర్కాన	71.6	61.0	0.52	19.44	125.46
కొడైకనూర్	68.8	52.1	0.80	5.88	62.18

సర్కారులు:— మేములు కొన్నిచోట్ల దట్టముగను కొన్నిచోట్ల ఒకమోస్తరుగ నున్నవి. మచిలీపట్టణములో పగటి వేడిమి 81.3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. గోపాలపురంలో 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. విశాఖపట్టణములో రాత్రివేడిమి 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

దక్కణ:— కడపలో 1.09 వర్షించెను. చాలవరకు మేఘములు దట్టముగనున్నవి. కడపలో అర్ధత ఎక్కువ. పగటివేడిమి 2.8 నుండి 4.9 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కర్నూలులో రాత్రివేడిమి 2.2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపలో 4 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నాటకము:— మద్రాసులో ఉరుములు ఉరిమెను. 0.40 వర్షించెను. మేఘములు ఒకమోస్తరుగనున్నవి. కడపూరులో పగటివేడిమి 5.8 డిగ్రీలు తక్కువ. మద్రాసులో 2 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 4 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ.

ఎస్. ఆర్. నాథూరు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

ఆంధ్ర శబ్దచింతామణి

వ్యాఖ్యానము

కర్త:— వారినంది రామశాస్త్రిలుగారు

ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయ భట్టాచార్యుడు రచించిన ఆంధ్రవాక్యకరణమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించి నన్నయభట్టు నూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్ర భారతతత్వములను దాహరించుచు వ్రాయబడిన అపూర్వముగ వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి నన్నయ కర్తృకము కాదను వారి వాదములన్నియు సప్రమాణముగా ఖండింపబడినవి. భాషా సేవకు తెల్లరు ముఖ్యముగా చూసవలెన విశేషము తెన్నియాలవు. వెల 0-12-0. పోస్ట్ పేజు. మేనేజరు, ఆంధ్రవృత్తికాకార్యాలయము - తెన్నపురి

ఆంధ్రయురేదికపార్తసిలిమిపెడ్

(డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీప్రసాద్ బి. ఏ. ఎమ్. బి. అండ్ సీ. ఎమ్. గారిచే సావించబడినది).

శాస్త్రీయ బౌద్ధములకు రహస్యము లేని మిక్కిలి సమృద్ధమైన బౌద్ధశాస్త్రము

పాడ్ ఆఫీసు అండ్ పబ్లికేషన్స్ నెం 19, హారిస్ రోడ్డు, మాంటూరోడ్డు మద్రాసు.

మా కాలాచారము తెలియగలదులకై ఈదిగువవిషయము ప్రచురించబడినది.

ప్రాచీనతాపీఠముల విలాసము	హాజరుగానుండు వైద్యునిపేరు	వైద్యశాల తెరచియుండుకాలము	డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీప్రసాద్ బి. ఏ. ఎమ్. బి. & సీ. ఎమ్. గారు పూర్వము
186, మాంటూరోడ్డు	ఆయుర్వేదభూషణ వై. టి. వెంకటాచార్యగారు	ఉదయము 7-30 గంటలనుండి రాత్రి 8-30 గంటల వరకు	బుధవారమురోజు తిప్ప తిమిరు రోజులగు సోమము ఉదయము 8 గంటలనుండి 11 గంటలవరకు ఉండును.
144, మైరోడ్డు, తిరువల్లి క్లెరి	బి.ఎ. రాజమండలిక వెంకటేశ్వరరావు	డిప్లో	యిక్కడికి రాదు
10, కచ్చేరిరోడ్డు, మైలాపూరు	వైద్యభూపతి కృష్ణారావుఅహర్	డిప్లో	ఉదయం 6-30 గంటలనుండి 8 గంటలవరకు మంగళ, శుక్రవారములందు మాత్రము ఉండును.
నెం 8 గోవిందప్పనాయకపేర్, జార్జి టౌను, మద్రాసు.	ఉదయము 7 గంటలనుండి రాత్రి 8 గంటలవరకు	బుధవారము రోజు తిప్ప తిమిరు రోజులందు రాత్రి 7 గంటలనుండి 8 గంటలవరకు ఉండును
402 లంకశాలపేర్	భీమగిరి డి. రంగాచార్యులుగారు	డిప్లో	యిక్కడికి రాదు
184 బ్రాడ్వే	వైద్యపతి కె. జయరామ్ నాయుడుగారు	ఉదయము గం 7-30 నిమిషములనుండి సాయంత్రము గం 8-30 నిమిషములవరకు	యిక్కడికి రాదు
66, చిక్-పేట, బెంగళూరుసిటీ	ఆయుర్వేద భూషణ కె. నారాయణరావుగారు	డిప్లో	(పతిబుధవారము ఉదయము 7- గంటల నుండి 10 గంటల వరకును సాయంత్రము 4 గంటల నుండి 5 గంటలవరకును ఉండును

అమృతసరము

ఒడవరు నాయరు కేసునుగూర్చి లండను ప్రెస్సు పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:-

అమృతసరములో జరిగిన విషయకవచన వార్త వరల జిగికి తెచ్చుకొనుట కిదిగిన సమయముగాదు. అందుచేసే శంకరు నాయరుగారిపై 50 మైళ్ళు ఒడ్వయరుగారు లెబలెకేసు లేవలసి వచ్చినందులకు విచారకరముగ నున్నది. పంజాబు లెఫ్టినెంటు గవర్నరు ఒడ్వయరుగారి కనుకూలముగ నే నే వ లేవిన తీర్పు చెప్పబడినది. విచారణ నెలరోజులవరకు జరిగినది ముఖ్య లెఖా విషయములను మాత్రము విచారించి యూర కొనినచో నికను కేసు వేగముగా ముగిసియుండేది దనుట నిర్ణయము. ఇదివరకు ఇండియా ప్రభుత్వసభ్యుడుగా నుండిన 50 శంకరనాయరుగారు "గాంధీ అరాజకము" అని ఒకగ్రంథమును వ్రాసిరి. అందు 50 మైళ్ళు ఒడ్వయరుగారిపై కడు తీవ్రమగు నిందల నారోపించిరి. విచారణయందు ఒడ్వయరుగారు గుర్తించినట్లే యీ గ్రంథము రచయిగనున్నది. అందు గాంధీ గారి పద్ధతులన్నియు తీవ్రముగ ఒడిపబడినవి. దేశములోని ప్రబల అరాజకములకు ఆయనయే బాధ్యుడని చెబుపబడినది. దురదృష్టవశమున 50 శంకరనాయరుగారు ఉన్నత బ్రిటిషు పరిపాలకుడగు మైకేలు ఒడ్వయరుగారిని కూడ నిందించినచో తక్షణము దృఢమగునని భావించెను. యుద్ధసమయమున నైనిల రిక్టరుచేయు సందర్భమున జరిగిన క్రూరులను, యుద్ధానంతరము జరిగిన దౌర్జన్య చర్యలకును ఆయనయే బాధ్యుడని నింద నారోపించెను. పంజాబులో నైనిలను చెప్పుకొను పద్ధతు క్రూరకర్మలుగా పరిగణింపబడువాటిని వేనిని ఒడ్వయరుగారు లెఫ్టినెంటు గవర్నరుగానుండి ప్రోత్సహించుట గాని అనుజ్ఞనిచ్చుటగాని చేయలేదని కేసు విచారణ ప్రారంభమనడే తెలిసినది. ఈ విషయమున ఇండియాదేశములో బాగ్రత చేయబడిన ప్రతివాదికర్త సాక్ష్యము చాల దుర్బలముగా నున్నది. మహానాగమసమయమున క్లిష్టపరిస్థితుల మధ్య 50 మైకేలుఒడ్వయరుగారు తనబాధ్యతను విధుక్తమును పాటించక అబాగ్రతగా నుండిరిని రుజువుచేయుటకు తగిన వాదము లేకుండెను. 1919 సం॥ అమృతసరములోని విషయ కృత్యములకు ఆయనయే బాధ్యుడనువాడను అసంభవమని చెబుటకు వేరుగా విచారణ యనవలయు. ఇండియాప్రభుత్వమువారిచే, శంకరనాయరుగారు సభ్యులుగా నుండిన ప్రభుత్వమువారిచేతనే మార్గలూ. (నైనికశాసనము) ప్రకటింపబడెను. అన్ని విషయములందు తీర్పుచెప్ప అధికారము మిలిటరీవారిచేతిలో నుండెను. జనరలు డైరరు ఏరితిగా ఆచరించిన ఒడ్వయరుగారికి తెలిసినది. 50 శంకరనాయరు ఆశాపించిన నిందలకు న్యాయమైన అదరువు లేదు. అని ఫిర్యాదీచర్యలపైని న్యాయమైన విమర్శలనుకూడ యనవలయు. 50 మైకేలు ఒడ్వయరుగారు ముక్కు నూటికి, కాసనబద్ధముగా, శాంతముగా వ్యవ

హరించి ప్రభుత్వోద్యోగి యని యీ కేసువలన స్పష్టమైనది. అసామాన్యమగు క్లిష్టపరిస్థితులయందుగూడ ఆయన ప్రశంసాస్థానముననే జేసెను. ఇండియాలో బ్రిటిషు పరిపాలననిగా ఆయన తీర్పులకు నిందల నారోపించుట నిరుపయోగమని యీకేసు విచారణవలన గుఱవయినది. ఈ కేసు విషయముల విచారించుటకు చాల అంశములు చర్చింపబడెను అనవసరమగు ప్రశ్నలనేకము చర్చలొనికి లేవడం. ప్రస్తుతవిషయమునకిది అగత్యములేదు. కాని యింత దేశాలకు విచారణ జరుగుటవలన, ఒక ముఖ్యసంగతి బయట పడినది అమృత సరలోని కాల్వలగుర్చి విచారించుటకు నియమింపబడిన హంటు కమిషను కీ విచారణయందు వచ్చునని నిశ్చయించెను. ఈ కమిషనునెదుట సాక్ష్యమునకు పిలువబడినపుడు తమపై నెన్నడు అనుగొనని నిందలు మోపబడినాటిని సమర్థించుకొనుటకైన అవకాశమియలేదనియు, ఏదైన తామెన్నడు అనినవి యెరుంగనట్టి యిట్లు తాము చెప్పిన సాక్ష్యములగా కల్పింపబడి ప్రకటింపబడినవియు, సాక్షులు చెప్పిరి. 50 మైకేలు ఒడ్వయరుగారికి యిట్టి యవధి లేకుండునని, కాని ఆయన తన పేరిట ప్రకటింపబడిన తప్పుసాక్ష్యమును సవరించుటకు పిలువబడెను. ఇట్లున్నాడు, జనరలు డైరరుగారి చర్యల విచారణయందు తీర్పుచెప్పటకు యీ కమిటీవారి నిశ్చయమే అధి రువుగా తీసికొనబడెను. జనరలు డైరరుగారు అసామాన్యముగా నుండుటచే విచారణయందు స్వయముగా సాక్ష్య మియజాలకుండిరి. న్యాయమూర్తి మాకార్డిగాను సాక్ష్యమంతయు పరిశీలించి హంటు కమిషనువారిచే వదిలివెట్టబడిన విషయముల గూర్చిగూడ విచారించి జనరలు డైరరుగారిపై తనస్వంత యభిప్రాయమును తెలుపుచును. ఆయన యిట్లు నెను. "కేసులోవచ్చిన సాక్ష్యమంతయు గ్రహించి బాగుగ ఆలోచించిన పిదప నాకు దొరికిన దేమన జనరలు డైరరు అసామాన్యమగు క్లిష్టపరిస్థితులయందు సరిగనే ప్రవర్తించెను. ఆయనకు ఇండియా స్టేటుసెక్రటరీగా రొంగిన శీత అన్యాయమనియే నాయభిప్రాయము" పశువులు చాల కఠినముగా నున్నవి. మేమిదివరకు తెలిసినటుల అమృతసర విషయములు పునర్విచారణకు తగినవి గాకున్నను ఒడ్వీగారి యభిప్రాయము కేసులోని ముఖ్య విషయమునకు సమంజసముగా లేవున్నను అవకాశమున్నచో ఇండియాలో చాల ప్రమాదకరములగు పరిస్థితులమధ్య పరిపాలనాబాధ్యతను వహించినవారు నిజోద్దేశములు కలము నైన చెలిపినట్టి కమిటీవారిచే విచారించబడదగిన కావని తేటతెల్లమైనది. ఇండియాలోని బ్రిటిషు పరిపాలకులు కష్టమగు పరిస్థితుల నున్నారు. కలకత్తాలో దేశాధికారమును సమర్థించుచు దాను గారిపక్షమున స్వరాజ్యవాదులు గావించినతీర్మానము హత్యలకు ప్రోత్సాహ మొసగుచున్నది. ఈ తీర్మానమువలన దాసుగారు అనుచరులు లబ్ధాకరముగు బాధ్యతను మీద జేసికొనిరి. ఇట్టి యాభిప్రాయ యెదుర్కొనుచున్నను నిన్నటితీర్పు ఇండియాను సంరక్షించుటకు బ్రిటిషు ప్రజలు నిర్భీతాభిప్రాయముతో నున్నారని ప్రకటించుచున్నది.

దగ్గులు! జిలుములు!! ఇన్పునా!!!

హాడ్ సన్ను

"యూమెంథాల్ జూజుయి" అన్ని విధములదగ్గు, బలుబు, గొంతుపుంకు, రొమ్ము పడికెను, ఇన్పు ఎంజా" మొదలగువాటిని తిప్పక తుడుర్చు. తుడుచును రాసీయక ఆటంకపరచును.

"ది లాస్ పెట్" "ఆస్ట్రేలియన్ మెడికల్ గెజెట్టు, "ది ఫ్యాక్టివనర్" "నెడికల్ ట్రెస్సు అండు సర్క్యులర్" "మెడికల్ రివ్యూ" "ప్రాక్టికల్ మెడిసిన్" థెర్లి (ఇండియా మొదలగు వైద్యప్రపంచముచే నిసాహ్య చేయబడినది)

కంఠధ్వని ముత్తుక

కొరింతిత్తులు మొదలగు వాటికి కావలసినది

- విస్తరపేటిక.
- విశ్వాసనాశము.
- విశ్వాసనాశము యొక్క గొట్టు.
- డి.ఒక క్యాకొకము ప్రత్యేక భాగము. అన్ని కెమెట్టు దశాణము లందును మెరు దొరకును.

ఆస్ట్రేలియాలో చేయబడినది. బుడ్డి 1-కి ధర రు 1.20.

అన్ని చోట్లలో దొరకును, ఈదిగువ తెలుపబడిన జాగా లలో దొరకును.

మెసర్సు ఎన్. దేశాయ్ గొండ్లర్ అండుకో, వై.బా.బహారోడ్డు. అశ్వినీ అంక కో కెమెట్టు, బ్రాడ్వే.

సోల్ ఏజెంట్లు:- వై.నామహమ్మదు అండుసన్న గ మెకేన్ పేర్, బాన్స్, మద్రాసు.

మూలశంకకుతైలము

వెల డబ్బీ 1-కి రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన అననుదగ్గర చర్మము లూపుబారి క్రమము చిన్నచిన్న మొలలు ఏర్పడును. ఇది వైత్యకోశపు మందతలన (torpid liver) గలగును. అతికాక, బడలిక, విశేష కాలము ఒకచోట కూర్చుండుట, మలమోఢవలన బహిర్యేకమునకు పోయినపుడును ఇతర సమయములందును రక్తముపడును. దీనివలన బాదపడువాడు కారము, ఆన మొదలగు పదార్థములను తగ్గించి తినుటయు, విశేష సాధకములగు హరికాయ తినుటయు యుక్తము. ఈతైలమును మొలలవైరాచిన బాధ వెంటనే పోయి రక్తముపడుట మానును. జాలాబీమాశ్రయలన నుభవింపన మగును. ఈరెండు మందులను విశేషక కొంతకాలము వాడెన మూలశంక రోగము తగ్గుగలదు.

అమృతాంజనం డిప్లో, మద్రాసు బొంబాయి.

వృత్తాంతలేఖలు

గోదావరినిజన్మస్థానముగా

(ఒక విలేఖరి)

జూన్ 25:— ఈ దినము సాయంత్రం 5 గంటలకు గాంధీచౌకు వద్ద గోదావరి యేజ్ కౌన్సిల్ గ్రామ సంఘసభ్యుల సభ సమావేశమై శ్రీయుత ఆంధ్రప్రదేశ్ లక్ష్యావారాధనాశాస్త్ర గారి అధ్యక్షతన యాదీనుల తీర్మానములు గావించబడినవి.

(1) గతసంవత్సరం తాలూకు ఆదాయవ్యయపట్టిక యీసభయందు చదువబడి అంగీకరించడమైనది.

(2) ప్రస్తుతము గోదావరిజిల్లాలోనున్న పోలవరం డివిజన్ గోదావరికి పశ్చిమముగా నుండి, పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాకు చాలభాగము సరిహద్దుగాను సమీపముగాను నుండుటచే పోలవరం డివిజను పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాలో చేర్చబడే ప్రచారాది సౌకర్యము లెక్కువగా నుండును గాన ఆ విధముగా చేయుటకు ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసుసంఘవారిని యీసభవారు కోరుచున్నారు.

నరసాపురం

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆయుర్వేదావధానం

జూన్ 28:— మాతౌలా కాబోర్లనామ రెండు ఆయుర్వేద ఔషధశాలలు పెట్టుటకు నిశ్చయించినట్లు నే నిజవరకే చదువరులకు తెలియజేసితిని. అంతలో ఒక దానిని నిన్నటిదినము మొగల్తూరు గ్రామమునకు మంచియయివచ్చింది. ఆ సమయమున మొగల్తూరు గ్రామస్థులు మంచి యుత్సాహముతో నుత్సాహము జరిపిరి. వహారాజుకి ద్వారక భమిడిపాటి కృష్ణమూర్తి ఎమ్.ఎ. డి. యర్ గారిని అధ్యక్షులుగా నుండి ఆసుపత్రిని తెరవవని కోరి మాగ్రామస్థుల నందరిని ఆహ్వాని కావచ్చుననిరి. మొదటి ఆసుపత్రిని మొగల్తూరు గ్రామమునందుంచుటకు నిశ్చయించుటలో మాతౌలా కాబోర్లనామ మంచియలో చనచేసిరిని పిన్న పెద్దలు యావచ్చుండి ఆసుపత్రి సదుర్బోధవారిని చాల కొనియాడిరి. మొగల్తూరు పూర్వము మొగలాయిల కాలములో గొప్ప ఔన్నత్యమును పొందియుండెదని విన్నాను. తరువాత కూడా మానరసాపురం తాలూకాకు ముఖ్యస్థానముగా కూడా యుండినట్లు కనుపించుచున్నది. రానరాను అప్పటి సంస్థానము పడిపోయి రాజకుటుంబము బీదరికపు స్థితిలోనికి రాగా ఆగ్రామ పునర్రుజురీయినది. ఆ చుట్టుప్రక్కల గ్రామములు కూడా బహు బీదగ్రామములు. అందువల్లనే మొగల్తూరు మాతౌలా కాబోర్లనామ నిశ్చయింపబడినది. ఈ ఆసుపత్రి ఉపయోగమునిమిదము శ్రీకొలరాజుగారు వారి విశాలభవనములోని ఒక హాలును ఆసుపత్రియగుటకు అద్దెలేకుండా మాతౌలా కాబోర్లనామ వారి అధీనము చేసిరిని తెలిసికొనుట కెంతయు కంఠసించుచున్నాను. మాతౌలా కాబోర్లనామ ప్రసిద్ధులను స్వతహా ఆయుర్వేద యానానీలలో కునవైద్యులున్న అయిన వస్త్రాదు వెంకటస్వామిగారు రెండువందలరూపాయల విలువ గలగిన్నయోషధములను ప్రస్తుతము పనిజరికేలాగున ఉదారస్వభావముతో ఆస్పత్రినిదీయచేసిరిని చెప్పటకు కూడా నా కానందముగచున్నది. ఈసభ మాపురప్రముఖులలో కొందరిచేతులను మొగల్తూరు గ్రామవాసులచేతుల నలంకరింపబడినది. శ్రీమన్నేత్రవరచూడానంతరం శ్రీ కలిండి కుమార లక్ష్మీనరసింహారాజుగారు మా డిప్యూటీ మునగు కృష్ణమూర్తిగారిని ఆధ్యక్షతనపించి ఆసుపత్రిని తెరువవలసినదిగా వేడిరి. ఆసందర్భమున కరణీప్రగడ వెంకట్రావుగారి కుమారుడున్న అచ్చటనే ఆయన వ్యవస్థాపక సభ్యునియగుచున్నట్టిన్ని పన్నెండు వత్సరముల బాటుడు సంస్కృతమున నాయుర్వేదమునుగూర్చి యుపన్యాసము నొకదాని నిచ్చెను. కృష్ణమూర్తిగారు కూడా వారియవన్యాసములో ఆయనవేద ఔషధశాలల స్థాపించుటలో చూపిన ధైర్యమును గూర్చి మాతౌలా కాబోర్లనామిని ప్రశంసించిరి. ఈ సందర్భమునకు రెండువేల రూపాయలు తాలూకాబోర్లనామ యీ ఆసుపత్రికి కాంక్షను చేసిరి. భిక్షగర్హ ఉద్దరాజు శుబ్బరాజు ఎ. ఎం. ఎ. సి. గారిని యీ ఆసుపత్రిలో వైద్యునిగా బోర్లనామ నియమించిరి. లక్ష్మీనరసింహారాజుగారు అతిథులను యావచ్చుండిని సభాసంతరం ఫలాహారములతో సత్కరించిరి.

రాజమహేంద్రవరం

(స్వకీయవిలేఖరి)

సత్యనారాయణగారు

జూన్ 27:— శ్రీయుత గరిమెళ్ల సత్యనారాయణగారు నిన్నటి ఉదయము బండిలో నాకస్మికముగా నిచ్చటకు విచ్చేసిరి. వారిగౌరవాధ్యము నేటి సాయంత్రము శ్రీ చింతామణి నాటకశాలలో శ్రీయుత పాలకోడేటి ఉరుమాద్రిగారి అధ్యక్షతన రంగమంగళసభ జరుగును.

పరశురామస్థి

25 తేది సాయంత్రం 6 గంటలకు మాపురమున ప్రేయనింగు కాలేజీ వెంకటేశ్వర సుమారు 10 ఇండ్లు తగులబడిపోయినవి. ప్రమాదమువల్ల పరశురామస్థితి యొక్క తెలియవచ్చినది. తిరుమల మే ఇంక పిన్నికలెక్కడ శ్రీయుత ప్రవారిరావునాయుడు గారు విచ్చేసిరి. పురపరిశ్రమల శ్రీయుత నాళం పట్టాభిరామారావు గారునూడ కొంతసహాయము చేసిరి ఇండ్లకొరకుటకు నీరు చాలకపోయెను. అస్తి చాల నష్టమయెను. ఇండ్లపోయినవని గృహస్థులు మొగ్గపెట్టుచుండగా మిగిలిన కొడిసామానును కొందరు తుండ్లలు దొంగతనముచేసిరిని గోలపెట్టిరి.

కాలమాంసుము

ఈమధ్య పిట్టల తీరముగ ఎండలుకానివి. కాని నిన్న సాయంత్రము పిట్టలును నన్ను కురిసెను.

తమరళ

(గుడివాడ తాలూకా)

ఒక నూతన గ్రంథాలయస్థాపన

జూన్ 28:— కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ తాలూకా తమరళ గ్రామము శ్రీ వేణుగోపాల గ్రంథాలయము పేరిట ఈ నెల 25 వ తారీఖున నొక గ్రంథాలయము స్థాపించబడినది. ఇది గుడివాడ తాలూకాబోర్ల ప్రసిద్ధులుగా రగు శ్రీయుత అడుసుపల్లి హరిశిడుగారిచే తెరువబడినది. తత్సమయమున ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయోద్యమమునకు మూలాధారులగు శ్రీయుత ఆచార్యునికి వెంకటరమణయ్యగారుకూడ దనుచేసిరి. సాయంత్రము త్రుక్కోగమకోత్సవము జరిగిపిమ్మట హరిశిడుగారి అధ్యక్షతన కింద సభజరిగెను. అందు, విద్యావ్యాప్తి అందు గ్రంథాలయముల స్థానమును గురించి ఆంధ్రప్రదేశ్ హిందీ ప్రచారసంఘ కాన్ఫరెన్స్ యొక్క మొట్టాది సత్యనారాయణగారును గ్రంథాలయమధ్యకతను గురించి గుల్లా వీరయ్యగారును, ఆంధ్రదేశ గ్రంథాలయములను గురించి వెంకటరమణయ్యగారును బ్రహ్మచర్యమును గురించి స్థానిక హిందీ ప్రచారకులైన మునిగొండ విశ్వనాథగారును దీర్ఘకాల ముపన్యసించిరి. భాండారము ఘోషారు 800 పుస్తకములతో తెరువబడినది. అందు యీ విరాళములు వార్షికము చేయబడినవి.

శ్రీ వేణుగోపాలనాటకసమాజమువారు 169.0.0 మాగంటి వెంకట రామగారుగారు 150.0.0 బొప్పన లక్ష్మయ్యగారు 100.0.0 బొప్పన పిచ్చయ్యగారు 100.0.0 నిమ్మగడ్డ నాగ భూపణగారు 100 0.0. బొప్పన శుబ్బారావుగారు 100.0.0 బొప్పన కోనయ్యగారు. వెంకట శుబ్బయ్యగారు 160.0.0 నిమ్మగడ్డ గోపాలకృష్ణయ్యగారు 100.0.0 కొల్లి లక్ష్మయ్యగారు 50.0 0 నిమ్మగడ్డ వెంకట రంగయ్యగారు 50.0 0 నిమ్మగడ్డ చినగోపాలకృష్ణయ్యగారు 50.0.0 బొప్పన అంకయ్యగారు 50.0 0బొప్పన అచ్చయ్యగారు 50.0.0బొప్పన బాపయ్యగారు25.0.0 లింగం నేని వెంకటరత్నంగారు రు 250.0 కోనేరుగారు 25.0.0 రూప్యములు వార్షిక మొనర్చిరి. రు 15000.0.0 తో నూతనముగా సత్రమునకై కట్టబడిన నొక మందిరమందు గ్రంథాలయము స్థాపింపబడినది. ఇంక సభికులుగ విరాళము లొసర్చి గ్రంథాలయమును మిక్కిలి ఉన్నతస్థితికి గ్రామస్థులు తెచ్చుట కవకాశముగలదు.

హిందీ పాఠశాల

ఈ ఊరుందు హిందీపాఠశాలయు గలదు. ఘోషారు 20 మంది విద్యార్థులు అత్యుత్సాహముతో హిందీ నేర్చుకొనుచున్నారు. ప్రచారకులు యోగ్యులగుటచే ప్రచారము బాగుగా జరుగుచున్నది; (ఒక విలేఖరి.)

నంద్యాల

(ఒక విలేఖరి)

జూన్, 26:—“కడచిన 15 తారీఖులక్రిందట ఈగ్రామములో మాకం గురువయ్య శెట్టిగారి కొమార్తెను యిదేగ్రామం యెలుమారి అయ్య శెట్టిగారి సోదరునికొనిచ్చి వివాహము జరిగినది. ముహూర్తకాలములో వీరు ఉభయకుటుంబిని గాంధీపూజా నిధికిగాను 50 రూపాయలు చదివించినారు. ఈ ప్రాంతముల యందు గొప్పవారి యిండ్లలో వివాహము వగైరాలు జరుగునపుడు బోగం మేళములకుగాను 800, లేక 1000 రూపాయల వరకు కర్పనపెట్టువాడుకవుండెనది. వైమహనీయులు అందరికలె కాక మేళములకుగాను వుపయోగించుట మిక్కిలి యోగ్యమయినది కాదని తెలిచి యీగ్రామంలో బీదలకు నాలుగుతొమ్మాయిలను 1 కి 2000 మందికి అన్నమును పెట్టించి గొప్ప గౌరవము పొందినారు. కనుక తదితరులుకూడా యిదేమార్గమును ఆవలంబించిన బాగా వుండును.

ఆదనాని

(ఒక విలేఖరి)

గార్లకొప్పారి

మల్లారా వడ్డారి శిద్ధప్పగారివల్ల కొందరు అధికారవర్గపువారికిని మరికొందరు వర్తకులకు మంచి విందుగావింపబడినది. శిద్ధప్పగారు తమయొక్క నుండరమైన వనమందు ఇదివరకు ఉంచబడిన ఒక అడుచిరుతపులికి తోడుగా మరివక మొగచిరుతపులిని చేర్చివుంచినారు.

మృత్యువృక్షము.

హిందువులు ఎదులను బసవేశ్వరుండని పూజచేయుట ఒక ఆచారము. వడ్డారి శిద్ధప్పగారు తమఇంటిలో మృత్యువృక్షము 20 సంవత్సరముల వయస్సుఅయిన ఒక వృద్ధవృక్షమును అమూల్యవస్త్రాభరణములతో నలంకరించి వాద్యములతో లైట్లవెలుతురున పూరేగింపుచేసి చాకిమతమువద్ద భూస్థాపనచేసినారు.

బాయంటు స్టాకు కంపెనీలు

మ్యూచుయల్ టెనిఫీట్ పర్మనెంటు ఫండు లిమిటెడ్ మిలిటెంగు 1924సంవత్సరం జూలై నెల 18 తేది హిందూఫండు లిమిటెడ్డు జనరల్ మిలిటెంగు 1924 త్వరం ఆగస్టునెల 17 తేదిలోను జరుపబడును.

నిడదవోలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

బులుసు రామజోగారావుగారి యోగసాధన

జూన్ 25:— వీరు మరల వారి యోగసాధనాప్రక్రమములను ఆంధ్రదేశములో జూపుటకు పర్యటనము గావించుటకు నిశ్చయించుకొనిరి. వారి ప్రవక్తనము యీ గ్రామమున యీ తేదీని బోర్లనూర్లు ఆవరణలో గావించిరి. ఏవిధమైన డేరాగాని సామానులుగాని వారివెంబడిన లేవు. ఈ గ్రామవాసులెలావుపాటి గొలుసునుగడ్డపారలనుఇకుపపూచలను సప్య చేసిరి. గొలుసునుత్రెంపిరి.గడ్డపారలనుపిచ్చై వుననొకటి ముందు కాళ్ళకు ఒకటి ఏర్పరచుకొని రెండింటిని సమముగా వుండేటట్లు బద్దవలె వంచిరి.ఒక ఇసుపపూచను ఆలావుపాటిదానిని మెడమీదను తొడమీదను గొట్టుకొని ఆపూచను విల్లువలెవంచిరి. వారి శరీరములోమనమువీ భాగముకండరమైనకదల్చుమంటే గవల్లుచుండిరి. ముఖముపైనను తొడమీదను గొమ్ముమీదను కొన్ని కండరములను కదల్చిరి. శరీరములెట్టిని విశ్వరూప సందర్శనమువలె పెంచిరి. ఇంకా అనేకపనులు చేసిరి. ఈ పనులన్నియు గాలిని పిల్చుకొనితే చేసిరి. వీరు తమ ఆచారము చప్పేడియు కొద్దిగనే వుండును. వీరిని ఏ గ్రామవాసులైనను అవ్వనించదలచుకొన్నయెడ యాదీనుల చిరునామాతో ప్రాముఖ్యమును అని నెల్లడంచిరి.

బులుసు రామజోగారావుగారు

పల్లెటూరు పత్రికాఅధీశు.నిడదవోలు

నక్కన్ దంతచూము

నోటిలోని సకలవ్యాధులను మాన్పను. పండ్లకోస్తులు, ఇసుకలో నెత్తురు చీముకాటులు నాచుట దీనివలన స్వస్థమగును. నాలుకమీద పొక్కులు తొలగను. ఇదిస్వదేశ మూలికల ఔషధముతోను ఔషధద్రవ్యములతోను చేయబడినది 1 డబ్బీ 0.2.0. డబ్బము 1.4.0 టి. ఎస్. స్వామినాథశాస్త్రి. నెం. 1 ఎ. అలంగాతా పిళ్ళవీధి తిరువల్లికేళి మద్రాసు

బెంగాలు గవర్నరు

స్వరాజ్య సహాయమునకు ప్రతికూలముగ ప్రచారము

తారకేశ్వర సత్యాగ్రహముపై దాడి

చిన్నరా జాను 30:— గవర్నరుగారు వారి అనుచర దోష్ట్యమును మోటారుబండిలో నీయుదయ మిచ్చుటికి వచ్చిరి. కలాశాల భవనమున మునిసిపలు సంఘమువారు, జిల్లా బోర్డు, జిల్లా మహమ్మదీయ జాతీయసంఘములవారు వేర్వేరు సన్మానపత్రముల నర్పించిరి. గవర్నరుగారు రాష్ట్రములన్నిటికిని కలిపి ప్రత్యుత్తరమునగుచు, నీటిపనుల నభివృద్ధి చేయుట, మురికినీటికాలువపనులు, వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక, వైద్య...

3 వ రెగ్యులేషను నిర్బంధములు

రెగ్యులేషను నెం 3 క్రింద ఈ జిల్లానుండి నిర్బంధింపబడిన ముగ్గురు యువకులను పదవిపెట్టవలెననియు, అట్లుగానిచో వారిపై విచారణనైన జరుపవలెననియు సన్మానపత్రముల యందు గోరగా, దా నట్లుజేయజాలననియు, వారిపై సాక్ష్యము పూర్తిగా ప్రభుత్వమువారికి లభింపలేదనియు, అంతియగాక వారి విషయము దానును, ఇద్దరు సీనియరు జడ్జిలును, రాజప్రతినిధియు వివరముగా విచారించితిమనియు సేరము పూర్తిగా స్థిరపడనివార నెవ్వరిని నిర్బంధమున నుంచలేదనియు నుడిచెను.

తారకేశ్వర సత్యాగ్రహము

తారకేశ్వర పరిస్థితులను గురించి గవర్నరుగారు నువ్వువు తారకేశ్వరనుండుగాని మరియే ఇతర ప్రదేశమునందుగాని తా సెవ్వరను మతవిషయ కారాధనయందు జోక్యము గల్గించుకొనలేదనియు నుడిచెను. బూటకపు మహాంతును విడిచివేసి కొనుట కీయుద్యమము ప్రారంభింపబడినది అనుకొనుచున్నార. కాని ఇది పొరజాటు. సత్యాగ్రహము ప్రారంభింపబడక పూర్వమే నిర్బంధ ప్రవర్తనకు ప్రసిద్ధి చెందిన ఒక అగ్రన్యాయాధిపతి మహాంతు స్థానమున రిసీవరుగనియించుపట్టడము. ఈ రిసీవరు ప్రభుత్వమువారిచే గాక న్యాయస్థానమువారిచే నియమింపబడెను. ఈ సత్యాగ్రహ మంతయు శాంతిశీలము. చెప్పినదానికెల్ల విశ్వసించు హిందువులలో నందరి దౌర్బల్యమును న్యాయాన్యాయ పట్టింపులేని రాజకీయజ్ఞులు ఈ విధముగ నుపయోగించుకొనుచున్నారు. దేవాలయములోని దురలవాటుల తొలగించుట మరియు దేశముగాదు. దుష్టాదుల మహాంతును బలపరుచుచున్నారని ప్రభుత్వమువారిని నిందపాలు చేయుటయే వారి యాదర్శము. దేవాలయపు ఆస్థికిని మహాంతు గృహమునకును అన్ని దేవాలయపు ఆస్తులకును గలపి ఒక రిసీవరు సేర్వరుపవలసిన దని న్యాయస్థానమువారిని గోధటకు హిందూసంఘము వారికి హక్కుగలది. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేక తంతివార్త

నూడో సమస్య

ఈజిప్టు ప్రభుత్వవైఖరి మగ్గోనాల్లుగారి విచారము

లండన్, జూలై 1:—నిన్నటిదినము మగ్గోనాల్లుగారు. ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు, ఈజిప్టు పార్లమెంటువారు నూడో సమస్యనుగూర్చి జూపినవైఖరికి కామన్సుసభలో విచారించిరి. ఈజిప్టు పార్లమెంటులో జేయబడిన ప్రకటనలు నూడోనాల్లులో చిక్కులునుగలగజేయుటయే చేయు చర్యయు మగ్గోనాల్లుగారు కఠినముగ ప్రస్తావించి జిక్కిబోవు రాయబారములందు జగులుపాపాగారికి స్వాతంత్ర్యము లేకుండజేయునటుల తోడ్పడగలవు.

నూడోనాల్లు మనముజేసిని ప్రతివలకు విరుద్ధముగాని ప్రస్తుతపరిపాలనమును పాడుజేయునటులగాని ఆదేశముయొ

క్క పురోవృద్ధిని అరికటు పరిపాలనావిధానమునుగాని కా: స్వసభివా రంగీకరించరని నమ్మెదను.

రెండుదేశములప్రభుత్వమున కుత్తరవాదులైనవారు సాధ్యముగ ఈకోర్కెల నంగీకరింపజాలరనియు నమ్మెదన లేనిచో పరిష్కారము ఈకోర్కెలకున పాడగును.

ప్రశ్నలవేళ కామన్సుసభలో కొంత కలకలముదయ్యెను. ఇలాకులో అపుడపుడుగల్గిన అల్లరులనుగూర్చియు టినిఆదించిన పద్ధతులను లీచిగారు కెన్వర్తిగారికి తెలియజేయవలయు ప్రచలనము బయలుదేరెను. ప్రాప్రభుత్వమువారి కఠినశాసనపద్ధతులనే కార్మిక ప్రభుత్వమువారవలించుటలేద యని యడుగ ప్రాతప్రభుత్వవిధానమున మార్పును జేసినట్లు జెప్పలేదని లీచిగారు బదులిడిరి.

జగులులు పాపాగారి రాజీనామా

ను ఘాడురాజుగారు అంగీకరించనందులకు ఈజిప్టు పార్లమెంటువారు వందనములానర్పిరి. జగులులు పాపాగారు ౭ జూలై కోర్కెననుకరించి రాజీనామా నుపసంహరించుకొనెను ప్రస్తుత సందర్భ రాచకీయకరిస్థితులందు జగులులు పాపాగారి రాజీనామానిచ్చుట మంచిదిగాదని తలంచిరి.

దేవలపుమొట్టు మంత్రి

సేలం, జూలై 1:— దేవలపుమొట్టు మంత్రి ఆనందరాజు టి. యస్. శింజ్ఞానంపిల్లెగారు యిచ్చుటి తాలూకాలో బాలబాలికాపాఠశాల పారితోషిక ప్రధానోత్సవమునకు అభ్యక్షత వహించిరి. బ్రాహ్మణేతరు తరపున నొక సన్మానపత్రముసంగబడెను. వంత్రివారికి వందనములర్పించెను. కందప్పముదలియారుగారి గృహమునకు మంత్రిగారు సాయంకాలము, వర్ణాంతర భోజనమునకు బోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

మైసూరు శాసనసభ

కొత్త పత్రికాచట్టము

మైసూరు, జూను 30:— సేదు మైసూరుశాసనసభలో కొత్త పత్రికా చట్టము విచారింపబడెను. మొదటిసభ్యుడైనానిని ప్రత్యేక పట్టుట కనుజ్ఞ చేయు పత్రికలవిషయమై లాయెట్టు ౧౧౪౦ దానిచరిత్రను దానిని తొలగించుటకు చేయబడిన ఆంధ్రపత్రికమును తెలియజేయుచు యిట్లు చెప్పిరి. ప్రతినిధిసభలో నూతనముగా నీయబడిన ఓట్లనుబట్టి ప్రజాభిప్రాయమున జూచినచో పత్రికలకు కొంత స్వాతంత్ర్యము ఉండవలెనని యున్నను, ప్రభుత్వమువారికి పత్రికలపై కొంతఅధికార ముండవలెనని యున్నట్లు కనబడుచున్నది. అధికారేతరసభ్యులు దోషులను శిక్షించుటకు పీనలుకొడ్డుచరతులు తగియున్నవిగావున పత్రికాసంబంధమై ప్రస్తుతమున్న లాను పూర్తిగా తొలగింపరాదని ఓట్లకు పూర్తిగా అభ్యంతరము చెప్పిరి. కార్యనిర్వాహకులకే మధ్యవర్తి అధికారముల నిచ్చుచుండుటవలన ఆచట్టముయొక్క మరతులు పూర్తిగా ఖండింపబడెను. పత్రికల నాపివేయుట తీవ్రమైన శిక్షయని ఖండింపబడెను. న్యాయవిచారణ నొసంగుట బొత్తుగా చాలదనిరి. ప్రజాభిప్రాయమును సమముగా నుండుటకు కొంతఅధికార మవసరమని అధికారసభ్యులు నుడిచిరి.

మధ్యాహ్న భోజనకాలమువరకు యీచర్య యిట్లేజరిగెను. తదుపరి ప్రధానసభ్యుడు జవాబుచెప్పెను, పత్రికాప్రచారకుల వైఖరివలన ప్రజాజీవిత షేమమునకై ప్రభుత్వమువారికి పత్రికలను లోబరచుకొనుట అవసరమయ్యెనని చెప్పెను.

తీర్మానమును ఓటుకు పెట్టుటకుపూర్వము, మునుపటి నిబంధనకంటె ప్రస్తుత నిబంధన మంచిదనియు, మూడుసంవత్సరములైన తరువాత ప్రజాభిప్రాయమును పత్రికలే కాపాడుచున్నవని తోచినయెడల పత్రికలకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారి కెట్టి యభ్యంతర ముండవనియు అన్యాయము చెప్పెను.

ఓటుకుపెట్టగా తీర్మాన ముమోదింపబడెను. 23 డ అధికారులను 14 గురు అధికారేతరులను తీర్మానము తరపున ను, 9 మంది అధికారేతరులు తీర్మానమునకు భిన్నముగను ఓట్ల నిచ్చిరి. ఒక్కడుమత్రము తిట్టసముగా నూరుకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

చై నామార్గము:— ఇండియానుండి చీనాదేశమునకు

నకుబోవు భీమార్గము ఇండియా సరిహద్దుదాటిన పిదప చెడియడుటచే అది బాగువరకు ప్రయాణమునకు వలనుపడదు.

సంఘసభ

భావములు

స్వరాజ్యపక్షము చేరెదరు

శ్రీనివాసయ్యంగారు అబ్దులు కలాం ఆజదు

భావము వదలివేయునా?

మహాత్ముడు కాంగ్రెసును
వదలివేయునా?మృగరాజపక్షమువారిలో కొందరికి గోపీనాథ
తీర్థానమువలన చాలమనస్తాపము కలిగినది

“29 వ తేదీ సాయంకాలము స్థాయిసంఘసభలో గోపీ
సాహా తీర్థానము చర్చింపబడినపుడు సభ్యులలో పలు
బొత్తిగా ఆలోచనలేకుండ కడు 'మలకనగా' మెలంగుటచే
గ్రెసునందు మహాత్మునకు గల నమ్మకము చాలవరకు చెదరి
ంనట్లుతోచినది. సభ్యులందరును అటుగోటితనముతో కొం
ని శ్రద్ధలేకుండ నోటికి వచ్చినట్లు లెల్ల మాటలాడుట మాచి
క్కుడు చాల మన షోభజెంచెను. అతడు కన్నీళ్లునుగూడ
ను. గోపీనాథ సాహాతీర్థానమునుగూర్చి సభ్యులు ఓట్ల
వైఖరిని చూచుటవలన మహాత్మునకు బలముగా ప్రతి
భిప్రాయ మేర్పడినది.

ఆతీర్థానము నామోంది దార్జన్యమును
గ్రెసువారు నిరసించుచున్నారను భావమును
స్థలు నిరసరచవలెనని మహాత్ముడు తలంచెను.
స్థలముల చేయక మహాత్ముని శాంతిమాగ్రమునే
ంచుచున్నారని ఓట్లపద్ధతివలన స్పష్టమైనది.

ర్థానమునుగూర్చి ఉపన్యసించినవారిలో కొం
దేశీయు లికమీదట దార్జన్యద్ధతినే అవ
లంపవలెనని గూడ స్పష్టముగా నుడివిరి. ఆప్రసం
లవలన మన శాంతిప్రియత్వము నాలుకతుద
కి వచ్చినదేగాని మహాపూర్వకమైనది కాదని
స్పష్టమైనది. అట్టిప్రసంగములు మహాత్ముని మాన
సకు క్రూరనారాచములై నాటుకొనినవి. మ
క్కు దుపన్యసించ దలచినచో దేశబంధుదాసు
ని చేసిన దుర్బలమును అనంబద్ధము నగు ఉప
న్యసమునందలి ప్రత్యంశమును సమర్థతతో చిన్నా
ముగా ఖండించుచుండును గాని మహాత్ముడు
హోదార భావుడగుటచే తీర్థానమును పపాదిం
పుడును కడపట ప్రత్యుత్తర మియ్యవలసినపు
డుగూడ ఏమియునుమాటలాడక మిన్నకుండెను.

అటుపిమ్మట దేశపాండేగారి రాజీనామాను గూర్చియు
స్థల సార్వీ విషయమున మహాత్ముడు పపాదించిన తీర్థాన
నుగూర్చియు సభ్యులు మెలంగినచందమువలన మహాత్మునకు
స్తాపము మరింతప్రబలితది. మహాత్ముడు స్పష్టముగ నటుల
త్రోవనాన్యసమునందు తెలిపెను. మహాత్ముడు కాంగ్రెసును
లిపోవ నుద్దేశించుచున్నాడనుట కనేకనూచన లాయప
న్యసమున కనబడెను. ముందు మహాత్ముడు చేయదలచినపనిని
చ్చియు కాంగ్రెసుతో మహాత్మువ కుండగలసంబంధమును
చ్చియు ఏమియును స్థిరపరుపబడలేదు. మహాత్ముడు
కాంగ్రెసును వదలిపోవుటకే నిశ్చయించిననుగూడ నెవ్వ
విస్మయము కా నవసరములేదని బహిష్కరణపక్షమునకు
హోదాకు తెలిపి రని హిందూప్రత్యేకవిలేఖరి వ్రాసెను.

సభనుగూర్చిన భావములు

చాలమందికి సంతృప్తి కలిగినది

ఆమోదింపబడిన తీర్థానముల వలన నేపత్తుమువారికిని
గూడ బాగుగా సంతృప్తికలుగలేదుగాని మహాత్ముడు తనబుద్ధి
కుశలతవలన గొప్ప అపదను తప్పించెనని మాత్రము చాలమంది
సంతసము వెలిబుచ్చిరి. దేశబంధు దాసుగారు మున్నగువారు
కాంగ్రెసును వదలిపోయినచో చాల హానికలుగునని సభ్యుల
లో మహాత్ముని సన్నిహిత శిష్యులు తప్ప తక్కినవారందరును
నమ్ముచుండుటచే సభకట్టిదురవస్థ కలుగకుండ తప్పించినందులకే
వారు మహాత్ము వభినందించిరి. ఈ వివాదమింతటిలో సంతరింప
లేదనియు బెల్గాంలో మహాసభ జరుగులోపల మహాత్ముడు
సర్వమును సమకూర్చుకొని అచట మరల స్థిరమగు పని జేయ
ననియు మరికొందరు తలచుచున్నారు.

మహాత్ముడు బహిష్కరణముల నన్నిటిని తొలగింప
గోరియే ముందు నూచనగా న్యాయస్థానములబహిష్కరణమున
పార్టీలను మినహాయించవలెనని యుపపాదించెనని మరికొండ
రనుచున్నారు.

ఈ వచంతు లెంతవరకు సత్యమో కనుగొనుటకు మా
ప్రత్యేకప్రతినిధి రెండుపత్తుముల ప్రధాన నాయకులలోను
జాలమందిని ప్రశ్నించెను. మహాత్ముడే సరియైన ప్రత్యుత్తర
మియ్యదగినవాడు గాని నన్ని 30 వ తేదీ సోమవారము మానది
తదినమగుటచే ఆనాడది వీలుకాలేదు. నేడు మొదటితేదీని మా
ప్రత్యేకవిలేఖరి మహాత్మునిగూడ సందర్శించును. మధ్యపత్తు
మునకు నాయకుడగు హాలానా అబ్దులుకలాం ఆజదుగారిని,
స్వరాజ్యపక్ష నాయకు డగు దేశబంధు దాసుగారిని మా విలే
ఖరి నిన్న సందర్శించెను.

అబ్దులుకలాం ఆజదుగారు

ఫలితము సంతసప్రదము

దేశీయుల అభిప్రాయమును మహాత్ముడు బాగుగా
గుర్తించినచో తన ధీశక్తివలన కాంగ్రెసులో రెండుపత్తుముల
నేకము చేయుటకు తగిన ఏర్పాటును తప్పక చేయును. స్థాయి
సంఘసభ జరిగినపిమ్మట యిష్టాగోష్ఠి సభ జరిగినది. దానివలన
కాంగ్రెసువారిలో వధికముగ సామరస్య మేర్పడగలదని నేను
నమ్మెదను.

నిర్మాణ విధానమును నెరవేర్చుటలో వారందగును
మహాత్మునకు తోడ్పడెదరు. మహాత్మునకును దాసుగారికిని
సమాధానము కుదుర్చుటకు నేనే అధికముగా ప్రయత్నించితిని.
కాన మొదటితీర్థానమున మహాత్ముడు శిక్షారకవాక్యమును
తీసివేయుటకు మహాత్ముని మనోదౌర్బల్యము కారణము కావని
నేను స్పష్టముగా చెప్పగలను. మనోదౌర్బల్యమే మహాత్మున
కుండినచో నతడు మొదట స్వరాజ్యపక్షమువారు సభలో నుండి
వెడలిపోగానే తన తీర్థానముపై ఓట్లు నొసంగి ఫలితమును
తేల్చవలెనని పట్టుపట్టియే యుండడు. మరల బెల్గాములో నీ
విషయమున వాదప్రతివాదములును సాగించు నుద్దేశము గాంధీ
గారింనుట్లు నాకేమియును తోచలేదు. ఆ వదలి నిజమైయుం
డదు. ఇప్పుడు అహమదాబాదులో సమాధానము కుదురుటవలన
బెల్గాం మహాసభకు చాల అనుకూల మేర్పడినదని అజదుగారు
నుడివిరి.

దేశబంధుదాసుగారు

స్వరాజ్యపక్షమువారి భావము

ఇదివరకున్న ఏర్పాటు లేమియును మారలేదు. పైగా
డిల్లీ కాకినాడ తీర్థానములు మరల స్థిర ప రు ప బ డి న వి.
శాశన స భ ల బ హి మ్క ర ణ ము ను గూ ర్చి న
తీర్థానము ప్రస్తుతిము శాసనసభలో సభ్యులుగా నున్నవారికి
వర్తించునని స్థిరపరుపబడుట స్వరాజ్యపక్షమువారికి గొప్పలాభ
మనియే నా అభిప్రాయము. నూలువడకుటకు మాకెట్టి ఆక్షేపణ
యును లేదు. నిర్మాణవిధానమున మాకు నమ్మకము గలదని
మేము పెక్కుసార్లు తెలిపియుంటిమి గాని మమ్ము నిర్బం
ధించుటకు మాత్రము మేముంగీకరింపజాలము. క్రాస్త్రవిరుద్ధ
ముగా మమ్ము కార్యసంఘములనుండి తరిమివేయుటకిది యొక
ప్రయత్నమని మేము దలచితిమి. అటుల మమ్ము తరుమణాచుట
దౌర్జన్యమేయగునని నా అభిప్రాయము. అందువలననే మేము
సభను వదలిపోతిమి. ఏమ్యుట సభవా రాతీర్థానమును సవరించు
టచే మా ఆక్షేపణ ఫలించినదిగాన మేము మరల సభకు వెల్లి
రిమి విధేదములు. జీవకళను నూచించుననియే నానమ్మకము.
కాంగ్రెసువారిలో వైకమత్యమును కలిగించుటకు నేనుకొన్ని
ఏండ్లనుండి పనిచేయుచున్నాను. నాకింకను ఆవిషయమున
నిరాశ కలుగలేదు. ఈవిధేదములును కష్టములును గాఢముగ
వైకమత్యమునకు సాధనములేయని నేను బాగుగా నమ్ము
చున్నాను.

మహాత్మునిపట్ల భక్తి

మహాత్ముని విమలవర్ణమును నిష్కాపట్యమును దేహ భిమానమును చూడగా మహాత్మునిపట్ల నాకల్యపుడు సభిక్తమగు గౌరవభావమే కలదు. ఈసారి ఆహమదాబాదులో మహాత్ముడు జూపిన సద్భావములను నాగౌరవభావము మరింత పెంపొందినది. మహాత్ముడు తనభావములను చాలపటిమతో సభ్యుల కరిగించెను మరియు, వాని నామోదించబడినవారు స్వేచ్ఛగా ఓట్లనిచ్చి తమయిష్టానుసారము పనిచేయవలెను. కాని తనయందు కల గౌరవముచే ఓట్ల నియ్యగూడదని స్పష్టముగా తెలిపెను. సభ్యులు ప్రారంభమైనది మొదలు ముగియువరకును మహాత్ముడెన్నడును తనపలకుబడిని దుర్వినియోగము చేయలేదని నేను మహాత్మునికముగా తెలుపగలను. గోపినాథ సాహసగుర్వి మహాత్ముడు పాపించిన తీర్మానమునకును నే నుపపాదించిన ప్రాంతమును భావమునందు భేదమేమియునులేదు. కాని మహాత్ముని తీర్మానము కొంతకంటెపుగా నున్నది. సెరాజగంజి తీర్మానమునకును నాసవరణకును భేదములేదు గాని ఆతీర్మానము నాధారము చేసికొని పగసాధించుటకు పలువురు నన్నును నాపక్షమువారిని దూషింపసాగిరి. రాజకీయపు బూకరిగాండ్లటల యార్జ్యతో మమ్ము దూషించుటయు నీచముగా బెడరించుటయు అక్రమమని ప్రకటించుటకే సిరాజగంజి తీర్మానమును యధాత్మరమగ స్థాయిసంఘమువారి నామోదించుటల చేయవలెనని నేను చాలప్రయత్నించితిని నాసవరణవైఖరితో నను 150 మంది సభ్యులలోను 70 మంది నాకనుకూలముగా వోటు నిచ్చుటయే నాకు సంతృప్తికరము అని నానుగారు నుడివిరి. నిన్న 80 వ తేది రాత్రి దానుగారు బొంబయివెల్లిరి. అటుండి కలకత్తాకు వెళ్లిరి. (అ||ప్రె|| ప్రత్యేకతంతివార్త)

శ్రీనివాస శ్రీనివాసయ్యంగారు

స్థాయిసంఘసభనుగూర్చిన అభిప్రాయములు "స్వరాజ్యపక్షమువారిని కాంగ్రెసు కార్యసంఘముల నుండి వేడగొట్టుట కుద్దేశించబడినతీర్మానము న్యాయవిరుద్ధమగుటచేతగాక శాస్త్రవిరుద్ధముగూడ నగుటచేతనే స్వరాజ్య పక్షమువారు సభలోనుండి లేచిపోయిరి. ఆతీర్మానము నుపపాదించిన (మహాత్ములు) వారి ఉద్దేశ్యము నిస్సంశయముగ సదుద్దేశమే యైయుండవచ్చును గాని ఈవిషయమున వారవలంబించిన పద్ధతినూత్రము సరియైనదిగాదు. ఇంతవరకును కాంగ్రెసు తీర్మానము లేన్నడును ఆజ్ఞప్తులుగా నుండలేదు. ఆజ్ఞప్తులుగా నుండవలెననియే నేనుగూడ కోరెదను గాని అందులకు మొదట మహాసభవారి ఆమోదమును బడయవలెను. అదిగాక కాంగ్రెసుసభ్యులలో ప్రవేశమునకును అనర్హతకును సంబంధించిననియును లేవియునులేవు. మొదటితీర్మానమున శిక్షార్థకా క్యమును నడచుటచే దాని వటిమయంతయును తగ్గిపోయినదని యే చెప్పకలేవదు. మూడవతీర్మానమున అనవసరమగు కాకి నాడ కాంగ్రెసుసంబంధమును కలుపుటచే నది అస్పష్టమై పోయినది. మన మెచటనుంటిమో నాకేవియును బోధపడుట లేదని నేను స్పష్టముగా తెలిపెదను. ఆహమదాబాదులో నిపు డామోదించబడిన తీర్మానముల కూర్పునబట్టిమాడ ఏపక్షము వారు వారికనుకూలించు వ్యాఖ్యానమును చేయుటకు వీ లేర్పడి యున్నది గాన 1 నివలన మరల తగవులకులగుటకు క్రొత్తఅవ కాశ మేర్పడినది. ఈ తీర్మానములనలన నేమియును స్థిరపడ లేదు గాని బహిష్కరణపక్షమువారి బలము వెనుకటికంటె చాల తగ్గినదనివారము చెల్లడియైనది. వారిపక్షము వోడిపోవు నట్టి పక్ష మేగాని జయించునట్టిపక్షముగాదు. కాన దేశీయులు వారికి సహాయముచేయగూడదు.

మహాత్ముడు ఆతీర్మానము

ఆహమదాబాదు సభలలో గ మ ని ం ప ద గ న వాడు మహాత్ముడొక్కడే. ఆతడిన్ని పక్షముల కును అతీర్మానము మొదట నతనిభావము సరిగా తెలియలేదు. గాని ఇప్పుడంతయును బాగుగా స్పష్టమైనది. రెండుపక్షములవారి శక్తితారతమ్యములను సరిగా తెలిసికొనగోరియే మహాత్ముడిట్టి తీర్మానముల నుపపాదించెను. ఆవిషయమును మహాత్ముడుగూడ నికసారి ముచనగా తెలిపెను.

బహిష్కరణ, పక్షము

మహాత్ముని ముఖ్యోద్దేశ్యము మనుకొనువారు మాత్రము మహాత్ముని పరిష్కారమునకు విధేయులైయుండగ బెల్లాంకాం

కాంగ్రెసు వహాసభలో మరల చిక్కులను కలిగించుటకు ప్రయత్నింతురని మాత్రమే నేను భయపడుచున్నాను. దొరతనము వారి నెదిరించుటకు వారికాశక్తిలేదు గాని గాంధీమహాత్ముని చేయనందుగల అద్భుతశక్తిని సహాయముగా గొని రాట్టము పనిని మాత్రమే చూపించుచు దేశమునంతటను తమస్వాధీనముం దుంచుకొనవలెనని మాత్రము వారు కోరుచున్నారు. దేశము బహిష్కరణపక్షము వారికి ప్రతిపక్షముగానున్నదని బాగుగా స్పష్టమైది. స్థాయిసంఘములోగూడ వారి అధికృత తగ్గిపోయినదని ఆహమదాబాదులో స్పష్టమైనది. మహాత్ముడు రాకుండునండినచో వారికి నామరూపములే లేకపోయియుండును. వారికి సరియగువిధాన మేదియును లేదు.

గోపినాథ సాహస తీర్మానబా

ఈ తీర్మానమునకు ప్రత్యేకప్రాముఖ్యత ఏమియును లేదు. దీనిని గూర్చి మహాత్ముడు పాపించిన తీర్మానమునకును దానుగా రుపపాదించిన సవరణకును నాకెట్టి భేదమును కనబడ లేదు. మహాత్ముని తీర్మానము సెరాజగంజి తీర్మానముపై ఆక్షేపణ కావని దేశీయుల కందరికిని ముఖ్యముగా ప్రభుత్వమునకును స్పష్టపరుచుటకే దాను రాగా సవరణ నుపపాదించెను.

స్వరాజ్యపక్షము

స్వరాజ్యపక్షమువారి పని శాసనసభలో కేవలము ప్రతిఘటనమే గాదు. నామనసులోనున్న ఉద్దేశములను వీలైనచో నెరవేర్చుకొనుటకు త్వరలో నేను స్వరాజ్యపక్షమున చేరదలచితిని గాన ప్రస్తుత మీవిషయమున నేమియును చెప్పదలచుకొనలేదు.

ప్రతిఘటనము చేయుటకుబదులు ఎన్నికలకునిలచి ఎన్నుకొనబడిన పిమ్మట శాసనసభలోనికి వెళ్లకపోవుటయే ఉత్తమమని నేనిదివరకే నూచించితిని.

రాట్టమునకుతోడు మరిదేనినైన జేర్చిననేగాని బహిష్కరణపక్షమువారికి పలుకుబడి కలుగదు.

క్రొత్తవిధానము

మహాత్మునిసంకల్ప మిదివరకే నెరవేరినది. ప్రస్తుతావసరములకు తగిన క్రొత్తవిధానమును త్వరలో మహాత్ముడేర్పరచునని నేనానించెదను. నాయకులందరితోను ఆలోచించినచో శాసనసభలోను దేశములోను జరుగవలసిన పనినిగూర్చి మంచి విధానమును మహాత్ముడేర్పరచగలుగునని నేను నమ్మెదను.

బహిష్కరణము లేవును నామమాత్రముగా నున్నదిగాన వానిని పూర్తిగా రద్దుపరచుటయే మంచిది.

రాట్టను అన్ని పక్షములకును సామాన్యమై యుండవలెను. పూర్వపక్షమువారుగూడ నిర్ధారణయగు క్రొత్తపద్ధతినేర్పరచుకొని సంస్కరణపక్షముగా మారవలెను.

మహాత్ముడు దేదేసించినచో రెండుపక్షముల కనుకూలమగు విధానము కుదురకపోదు. దానినిగూర్చియే మహాత్ముడాలోచించుచున్నాడని నమ్ముటకుగూడనాకు హేతువులేన్నవి. ఏదైన ప్రతిఘటన కవకాశముగల విధానమును మహాత్ముడు నిర్ణయించినచో స్వరాజ్యపక్షమువారుగూడ వచ్చిచేరెదను.

జల్లాబోధులు ముగ్ధునిపాటిటెలు మున్నగు స్థానికసంఘములన్నిటిలోను కాంగ్రెసువారి ఎన్నుకొనబడనట్లు ఏర్పాటు చేయుటయే అనుకూలమగు ప్రతిఘటనవిధానమని నాఅభిప్రాయము. రెండుపక్షములవారి కనుకూలమగు నిట్టి ప్రతిఘటన విధానమును స్థిరపరచినతోడనే ఖద్దరు ప్రచారముగూడ చాల ప్రబలగదాని శ్రీనివాసయ్యవార్లంగారు మా ప్రతినిధిత్వ బొంబాయిలో నుడివిరి.

నూలుపడకుటను నిర్బంధముగ గలవుట

నాగపట్నం తాలూకాబోధువారు ఏకగ్రీవముగ తీర్మానించుట

బోధు బాలికాపాఠశాలలు

నాగపట్నం, జూను 30:—నాగపట్నం తాలూకా బోధువారు నిన్న సమావేశమైరి. బోధుపరిపాలన క్రిందనున్న బాలికాపాఠశాలలందు నూలుపడకుట ప్రవేశజెట్టి నిర్బంధముగ గలపవలెనని ఏకగ్రీవముగ తీర్మానింపబడెను. (అ||ప్రె||)

లాయన్లు బ్యాంకు కేసు

నెమన్నుకు కచ్చిటు చేయబడెను

మేజిస్ట్రేటు నెదుట విచారణ

జూ. 20: 30 జూను. - లాయన్లు బ్యాంకు మోసముకేసు నాల్గవ లేదిన ప్రోసెక్యూషన్ కమిటీచేయబడును. ఇదివరకు లాయన్లు బ్యాంకు బొంబాయి ప్రాంతీయందు చీఫ్ అక్కౌం టెంటుగానున్న టి. డి. లాసను ఆహవాతము 2 1/2 లక్షల రూప్యములనపహరించెనని నేరమూర్ఖింపబడెను. ఈకేసులో చీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు ప్రెలిమినరీ సాక్ష్యమును రికార్డుజేసెను.

ఈకేసులో నొనర్చిన నేరము 22 నెలలుగా సాగుటచే నిమిషముల ఒక్కసంవత్సరముకంటె నెక్కువగా సాగుచుండిన నంగీకరింపకపోవుటచేదను, ఈకేసును రెండు భాగములుగానొనర్చి ఒక్కొక్కవత్సరమున కొక్కొక్కచార్జిగా నుంచెదనని ప్రాసిక్యూషన్ తరపున కాంటెల్లుగారు నెరము నిట్లు వివరించిరి లాయన్లు బ్యాంకునకు, ఇంపీరియల్ బ్యాంకులో ఖాతాగలదు. చెక్కులపై సంతకములచేసి వారితో వ్యవహరింపవచ్చును. ముద్దాయి తన బ్యాంకునుండి ఒకచెక్కును పంపి కొంతమొత్తమును అతని అక్కౌంటులో జేర్చవలెనని చెల్లెను. ఇందుచే బ్యాంకులెక్కులో మొత్తము తగ్గిపోవునగాన అప్పటికిని ఎవరికిని దెలియకుండజేయుటకుగాన కరాచీ ప్రాంతీ ఖాతాలో ఖర్చువ్రాసెను. తరువాత క్రాసు చెక్కు ద్వారా ఆఖర్చుపడ్డను తీసివేసెను. తుద, కీ మొత్తమంతయు కలకత్తా ప్రాంతీ ఖాతాలో ఖర్చు వ్రాయబడెను. ఇందుచూలముగా రు 2 1/2 లక్షలను మోసమొనర్చి తీసికొని చార్జరుడు బ్యాంకులో తన ఖాతాలో జమకట్టెను. ఇక నేరము కనుగొనబడునని భయపడి, న్యాయాధ్యక్షులు, ఈక్విటబులు ఈవర్తక బ్యాంకింగు కార్పొరేషను పేర ఖర్చువ్రాసి ఇంపీరియల్ బ్యాంకులో జమకట్టెను ఈ విషయముగా తాను తప్పించుకొన గల న ని ముద్దాయి యెంచెను.

మేజిస్ట్రేటు సాక్ష్యమును రికార్డుజేసెను. లాయన్లు బ్యాంకు (బొంబాయి) సబుమేనేజరు రిచార్డు ఆండ్రూసుగారు తరువాత సాక్ష్యమొసగిరి. ముద్దాయి దొంగలెక్కుల శిల్లు సృష్టించినదియు, జెప్పి, ఈ లెక్కసందర్భమున తమ బ్యాంకున కొక పాసుబుక్కు గలదని నుడివెను. ఈ చెక్కులు ముద్దాయి నెండును ముద్దాయి అధీనములోనే యుండెను. ముద్దాయి ఇంగ్లండునకు ప్రయాణమై వెళ్లినతోడనే ఈ మోసము కనుగొనబడెను. చార్జరుడు బ్యాంకు ఖాతాలో తగ్గింపబడిన మొత్తమునకు వాచడనుడెట్లు స్థిరము ముద్దాయిసంతకములో నే యుండెను. ఇంపీరియల్ బ్యాంకువారిని కనుగొనగా ముద్దాయి తమపక్షముండి 2 1/2 లక్షలను దీసుకొని వెళ్లెనని చెల్లెరి. ఈ సందర్భమున జమకట్టిన మొత్తములన్నియు చెల్లించబడనేలేదు. 2 1/2 లక్షలు ఎట్లుపూర్తిజేయబడెనో జూచితిని. 1922 మార్చి 30 తేదీ మొదలు 1924 జనవరి 21 వ తేదీవరకు ముద్దాయి ఇంపీరియల్ బ్యాంకునుండి 19 చెక్కులు వ్రాసి 2 1/2 లక్షలను దీసికొనెను. ఈ చెక్కులన్నియు ముద్దాయి సంతకములోను, మరియొక యు దో యి గి సంతకముతోడ ను నుండెను. ఈ చెక్కుల వలన వచ్చిన ప్రతి మొత్తమును చార్జరు బ్యాంకులో ముద్దాయి పేరను భార్య పేరను జమకట్టెను. నాక్షి 6 చెక్కులను 6 మెమోరాండములను దాఖలు చేసెను.

ఆర్. డి. డానుగారు

తరువార లాయన్లు బ్యాంకు సబ అక్కౌం టెంటుగ ఆర్. డి. డానుగారు సాక్ష్యమొసగుదు ముద్దాయి ఆయుచు చెక్కులను స్వంతముగా దీసికొనినప్పుననియు అప్పుడు వారిపైసంతకము లానర్పింపనియు ఆ చెక్కులెందు కుద్దేశించబడెనో ముద్దాయి చెప్ప లేదనియు ముద్దాయియందుగల విశ్వాసముచే సంతకమొనర్పింపనియు నుడివెను.

లాయన్లు బ్యాంకు డిప్యూటీ మానేజరు ఇ. ఎం. తేనుగారు సాక్ష్యమొసగుచు తా నొకచెక్కుపై సంతకమొనర్పింపనియు ముద్దాయియొక్క యుద్దేశము తెలిసినచో దానిట్లొనర్చెడి చాడకుగా ననియు నుడివెను.

చార్జరు బ్యాంకుయొక్క లెడ్జరు కీపరు జె. సి. లూడిగారు సాక్ష్య మొసగుచు లాసనుగారియొక్కయు వారి సతీయొక్కయు ఖాతాలోనికి పై మొత్తమును జమకట్టిన విషయము యధార్థమని నుడివెను.

నెమన్నునందు తపహక్కుల మొసగవనని ముద్దాయి నుడివెను అంతట మేజిస్ట్రేటు కేసును నెమన్నునకు కచ్చిటు జేసెను. ముద్దాయిపై రెండు కొంటులుగా మోడరేరి ములు (1) నమ్మకక్రొహము లేక ధనమునపారింపం (2) మోసమున ర్చుట (3) తప్పులెక్కుల సృష్టించుట. (అ||ప్రె||)

ఆంధ్ర పత్రిక

1924 వ సం॥ జూలై నెల 1 వ తే॥

మంగళవారము

ఉత్కళ రాష్ట్రీయ సభ:

ఆచార్య ప్రఫుల్లచంద్రుని

హితోపదేశము

—:~::~:—

ఉత్కళ రాష్ట్రీయ సభ కథ్యక్షుల వహించి ఆచార్య ప్రఫుల్లచంద్రులు రామగారు ఉత్కళ హితోపదేశము మొనర్చి. రామగారు తరుచుగ రాజకీయ వ్యవహారములలో పాల్గొనకున్నను, రాజకీయ పరిజ్ఞానము సభికులకు గనుక అదిరి. మిలిటరీ వ్యయోధి క్షియమన నేమి, సివిలు సర్వీసువారి హెచ్చుతేతన ములవలన నేమి, హిందూ దేశ మెటుల నిస్సారము గావించబడుచున్నదో, రామగారు నిరూపించిరి. భారతీయు లన్నతోద్యోగములలో బ్రవేశించినంత మాత్రమున హిందూ దేశమునకు మోక్షములభించు నను నమ్మకము రామగారికిలేదు. భారతీయసివిలు సర్వీసుయంద్యోగి మంతనిరంకుశుడగును. ద్వంద్వ ప్రభుత్వముక్రింద మంతనలస్థితి ఎటులుండనో యనుభవైక వేద్యమే. గవర్నరుగారి యాసలకై మీ కనిపెట్టుకొనియుండుట సహజము. స్వరాజ్య మొకటియే, హిందూ దేశ దుస్థితిని తొలగించగల దని, రామగారు విశ్వసించుచున్నారు. దీనిని సంపాదించు టెటులు? ప్రజలలో నైకమత్యమునకు భంగ కరమగు సంకటముల నన్నిటిని తొలగించుకొనుట యత్యవసరము. హిందూసంఘము బలపడవలె ననిన, ముజాతులదర్శిని నివారించి, అప్పుత్య తను రూపుమాపుట యవసరము. హిందూమహా మృదీయ కలహముల నంతరింపజేసి, మార్త్రప్రేమ ను పురికొల్పవలయును. అన్నిటికన్నను ముఖ్యమగు విషయ మింకొకటి గలదు. రామగారు, ఉత్కళ ప్రజల దారిద్ర్యదశను గాంచి మిగుల చింతించు చున్నారు.

ప్రస్తుతిసిలిలో రాటమే దారిద్ర్యనివారణము నకు నిశ్చయ మగుసాధన మని, రామగారు నమ్ము చున్నారు. రామగారి విశ్వాస మత్యంతగాఢ మయిన దని చదువరులకు దెలిసినసంగతియే. మహా త్యునకు పిమ్మట, నాయకులలో నింతటిదృఢవిశ్వా సముగలవాఁడొకరు గనుపించుట. ప్రారంభదశలో మహాత్యుని సిద్ధాంతమును రామగారు నిరసించిరి. కాని, సత్యము దెలిసినపిమ్మట, రాటపు సంచేశ ము వ్యాపించుటకై వీరు సర్వకాలమును విని యోగించుచుచిరి. ఉత్కళదేశములో కద్దరు నిర్మాణమునకు చక్కని యవకాశము గలదు. ముత్యక బట్టు ధరించుటకు ప్రజలలవాటుపడియుండిరి. నూలుపడకు ఆచార మింకను సశింపలేదు. ప్రజలు దర్బరదారిద్ర్యము ననుభవించుచుండ, కొందరు చురుగుబాటాత్ము జేయుట, అసర్వహేతువగును. గాంధీమహాత్యుడు తనవ్రాతలచే కన్నను హితోప దేశములచే కన్నను, నడుమ కొకచిన్నబట్టును ధరించి ఎలరికు మార్గదర్శకు డగుచున్నాడు. మల్లిదేశోద్ధాన మార్గమును తనజీవితమువలన జూపగలుగుచున్నాడు. కద్దరుధారణమువలన, ప్రజలకును విద్యార్థికు కును సన్నిహితసంబంధ మేర్ప డును. రామగారి హితోపదేశముల ననుసరించి, ఉత్కళ రాష్ట్రము కద్దరునిర్మాణమునకు తదేక దీక్ష తో పనిచేయుట, భావ్యమగును.

గ్రామ పునరుద్ధరణమునకు ఉత్కళ ప్రజలను రామగారు పురికొల్పిచున్నారు. నిర్మాణకార్యక్ర మము గ్రామములందే జరుగుట కక్కడు వీలగును. ఉపన్యాసములను కట్టిపెట్టి గ్రామములవంతుకు బాం దని, రామగారు హెచ్చరించుచున్నారు. సభలు ను సమావేశములును అవసరమైనను, కార్యోత్సా హము వీనికిన్నను ముఖ్యము. కార్యసిద్ధికి త్రోవ జూపని ప్రసంగములు కాలహరణమునకు కారణ ములగును. రాటము ద్రివ్రవాతే నికమీద నాయ కులగడుడు. వారికే జాతీయసంరంభమునందు ప్ర థాస్థాన మొసగబడును. క్రొత్తయుగమునందు క్షమామాన్యమున కెక్కడు ప్రాముఖ్య మేర్పడు చున్నది. విద్యార్థికు లిందుకై వగచుటకుమారుగ నంతసించుట లాభకరము. ప్రజాసామాన్యము స్వరాజ్యానందము ననుభవించ గలిగినపుడే నిజ సౌఖ్యము గలుగును. క్షత్రిగ్రామమునందును గాంధీ ఆశ్రమములను లేక స్వరాజ్యశ్రమములను నిర్మించి కష్టపడి పనిజేయగల స్వరాజ్యయోధులను తయారుజేయవలయు నని రామగారు గావించిన హెచ్చరిక ఉత్కళ రాష్ట్రమున కేగాక మిగిలిన రాష్ట్రము లన్నిటికిని వర్తింప గలదు. రామగారు దెలిపినటుల నిర్మాణకార్య క్రమములోని ప్రతియంశమునకును గ్రామములందొ చక్కని పునాదు లేర్పడగలవు. గ్రామములందులేగిన పునాదు లేర్పడినచో, జాతీయ స్వరాజ్యసాధము సిరస్థాయిగ నుండగలదు. గాంధీమహాత్యు డేమి ఆచార్య ప్రఫుల్లచంద్రు డేమి దెలిపెడిసంగతులు, స్వల్పవిషయములుగ దోచవచ్చును. స్వరాజ్యము పల్లెగ్రామములందుండునా యని ఆశ్చర్యముగలుగ వచ్చును. అయ్యది శాసనసభలందును, పార్లమెంటు సభయందునుమాత్రమేగలదనిభ్రమగలుగవచ్చును. కాని దూర మాలోచించిన కొలదియు, స్వరా జ్యము ప్రజలద్వారా లభించు నని తేటపడక మానదు. అట్టివిశ్వాస మేర్పడినపిమ్మట, నిర్మాణ కార్యక్రమనిర్వహణముపట్ల నుపేక్ష వహించుట ద్రోహ మగును.

డయరు సేనానిపై నభిమానము

శంకర్ నాయరుగారి కేసులో, న్యాయాధిపతి గారు డయరు సేనానిచర్యల నుగ్గడించి, అతనిని ప్రభుత్వమువారు అన్యాయముగ శిక్షించిరిని తెలి పిరి. ఇదే సందనుకొని, డయరు సేనానిపట్లనపూర్వాభి మానము జూపుటకు పలువురు ముందుకువచ్చు చున్నారు. లండను టైముస్పత్రిక యిందునుగురించి సంపాదకీయవ్యాసమును. వ్రాయుచు, డయరు ఓడ్యయరుగార్ల నుగ్గడించుచున్నది. సర్. మైకేలు ఓడ్యయరుగారు మరల చెలరేగిరి. సర్జే ఎక్సు ప్రెసుపత్రికలో వ్రాయుచు, తనచర్యలను డయరు చర్యలనుగూడ వీరు సమర్థించిరి. సిగ్గుపడిచి, ఓడ్య యరుగారిటుల వ్రాయగలుగుటకు, న్యాయాధిపతి యగు మాక్రిడిగారి ప్రతిపాదనమే ముఖ్యకారణ మయ్యెను. డయరు గారి చర్యల నుగ్గడించువారు, సిరాజిగంజి తీర్మానము గూర్చి ఆశ్చర్యము గనుక అటుట వింతగ నుండక మానదు. ఓడ్యయరుగారును టైముస్ మున్నగు పత్రికలును బెంగాలు తీర్మానముగూర్చి గంధ గోళము జేయుచున్నవి. ఇట్టి తీర్మానమును అహ మ్యదాబాద్ లో జరిగిన కాంగ్రెసు సంఘసమా వేశము నిరసించియుండెను. కాని బ్రిటిషు ఇం పీరియలిస్టులు డయరుచర్యలను సమర్థించు చుండు నంతవరకు ఆంగ్లదేశ గౌరవమునకును బిటీషు సామ్రాజ్య గౌరవమునకును నష్టము వాటిల్లజేసె నను భావతీయాలు బ్రిటిషు దృక్పథము గాంచి

తత్తరపడక అహింసాధర్మమును నిష్కర్షగ ననుస రించుట శ్రేయస్కరము. హిందూదేశ మవలం వింతడి అహింసాధర్మము ఎట్టి యహంతరముల నయినను దాటగలదు. మిగిలినయంశము లెటు లున్నను అహింసకు భంగముకలిగినచో మాత్రము అతనికి తీవ్రమగుమనోవేదనగలుగును. గోపీనాథుని గూర్చినతీర్మానమును సహజలేకుండ సభ్యులెల్లరును ఏకగ్రీవముగ నంగీకరించిన సంభావ్యముగనుండెడిది. మహాత్యునికి ప్రోత్సాహము గలిగెడిది. కొందరు సభ్యుల దృక్పథము మహాత్యునికి నెప్పిగలిగించి యుండుట వింతగాదు. అసహాయోద్యమము కేవలత్యాగముపై నాధారపడిన యుద్యమము. ఉక్త్యయమునకు అహింసయే ప్రాణపదము. కేమాత్రము భంగముకలుగకుండ ప్రవర్తించవలసిన విధి, కాంగ్రెసుభ్యు లందరిపై నిలిచియున్నది. ఆవ్యక్తచర్యలచే మహాత్యుని నాయకత్వమును హిందూదేశము గోల్పోవుటకన్నను ఎక్కుడుమరదేశ వేరొక టుండజాలదు.

పశ్చిమాంధ్రదేశపు కలపు

మద్రాసు గవర్నరు గారు నతీనమేతులై పశ్చిమాంధ్రదేశమున కబలిన కలపుకరిస్థితులను స్వయముగ వీక్షించుటకు వెడలిరి. సన్మానముల కును ప్యాగితకలములకును కొడువలేదు. కాని, వీరికేమి పొడగట్టెనో, కలపుబాధను తొలగించు టకు వీరేమిజేసెదరో తెలియవు. కలపు తీవ్రముగ వ్యాపించియున్నదనుట నిశ్చయము. చాలినసీరు లేకను తిండిలేకను గూడ ప్రజలును పశువులును అత్యంతమగుబాధ జెందుచున్న వనుటకు సంది యము లేదు. పశ్చిమాంధ్రదేశమున జలాశయములను నిర్మించియు, బావులను త్రవ్వించియు, తటాకములను మరమ్మత్తు చేయించి యు, శిస్తువసూలు నాపివైచియు, సెటిల్ మెంటు రేట్లను హెచ్చుజేయుట మానుకొనియు, ప్రభుత్వ మువారు ఉపకాంతిని గలిగింపవచ్చును. కాని ఈ విషయములందు త్వరితముగ పనిజరుగునను నమ్మక ముండజాలదు. ఎంతకాలమునుండియో, జలాశయ ములను నిర్మింపవలయు నని ప్రజలు మొరలిడు చున్నను వారికోర్కె సఫలము గాలేదు. ప్రభుత్వ మువారుజేసెడి యోమనివారణ ప్రయత్నములు, పజలదుర్దశను నివారించకున్నవి. ప్రజలనేకులు దేశమునువదలి అస్సాముమొదలగు ప్రాంతములకు బోయి, అప్తకష్టములపా లగుచున్నారు. వర్షములు పడినను, పంటలు పండించుటకు మనుష్యులు దొర కనిస్థితి తలస్థించినది. చెరువులను మరమ్మత్తుజేయక బావులుచే, నీరు నిలువకబావుచున్నది. కేవలము ప్రభుత్వ ప్రయత్నములపై నాధారపడి ప్రజలు స్వప్రయత్నమునువిడనాడుట గోరవహని యగును. ఆంధ్రు లందరును శ్రద్ధ వహించి, పశ్చిమాంధ్ర దేశపుయోమమును రూపుమాపుటధర్మము. యోమ నివారణకు రాటము అత్యంతప్రయోజనకర మగు సాధనమని, ఎల్ల రంగీకరించుచున్నను, తగినకృషి మాత్రము జరిగియుంపలేదు. కొన్నిప్రాంతములలో జరిగినప్రయత్నములు సద్యః ఫలిత మునొసగి, ప్రజలదుర్దశను బాపెను. కాని, యివి చాలవు. పశ్చిమాంధ్రదేశమున ప్రత్తి విస్తారముగ పండును. రాటమునుండి నూలుదీయుటకును, కద్ద రును నేయుటకును, ప్రజలలవాటుపడియున్నారు. ఇట్టి యనుకూలపరిస్థితుల నాధారముగ గ్రహించి రాటము నన్నిప్రదేశములలో ప్రవేశ పెట్టినచో, పశ్చి మాంధ్రదేశపుకలపు తుదికు ముంచుకే పరిణమింప గలదు.

జగ్గుల్ పాపా నిశ్చయము

ప్రభువులసభలో, ప్రజాభిప్రాయము, సాధన గూర్చి చేసిన యసభ్యులపరిణామము, పారమార్థిక ప్రభుత్వగర్హితమును జేరి ఈజిప్టుకు నూతన కలవరకాగని మయ్యెను. సాధన ఈజిప్టుకు విధములను సన్నిహితసంబంధము గలదని తెలిసినవిషయము. ట్రెమ్మ మొదలగుపత్రిక లడిలేదనిక, తొలగిపోజాలదు. సాధన ప్రజలు ఈజిప్టులో జేరవలయునని కోరుట వింతగాదు. కాని వారి సకమాందో శసమును బ్రీటిషు ఆధికారులు అణగదొక్కటవలనను, పార్లమెంటు సభ్యులు సాధనను ఎన్నిటికిని వదిలిపెట్టవని ప్రకటించుటచేతను, అశాంతి మరింత హెచ్చుచున్నది. జగ్గుల్ పాపాగారు, సాధన ప్రజలకు న్యాయము జరుగనని ఆశించుచుండెను. లేబరు పక్షము వారు పరిపాలన భారమును ఓహించుటచే, వ్యవహారము త్వరలో పరిష్కార మగునని ప్రజలకు తెల్పుచుండెను. ఇంతలో ప్రభువులసభలో జరిగిన చర్చ ఆశ్చర్యపరిచింది. అడుగుంట జేసెను. జగ్గుల్ పాపాగారు మంత్రిపదవికి రాజీనామానిచ్చి ప్రజాశయ సాఫల్యమునకై పోరాడ నిశ్చయించుటజూడ, సాధన సమస్య విషయస్థితికి వచ్చుచున్నదని గ్రహించవచ్చును. ఒకచోట బోయిన మరియొకచోట నశాంతిని బుట్టించుట కధికారులు పూనుకొనుట విచిత్రము. ఇంపీరియల్ మతావేళపరులు, బౌద్ధిత్వమును పాటించక, స్వేచ్ఛను నిరోధింప జూచుచుండురు. జగ్గుల్ పాపాగారిపై ఈజిప్టు ఛేబరు వారు కఠినపూర్వకము జూపిరి. వీరి రాజీనామాను ఈజిప్టురాజుగా రంగీకరింపకున్నను, ప్రజల నిశ్చయము సడలిపోజాలదు. లేబరు పక్షమువారు స్వయంనిర్ణయధర్మమును కారవివసంతవరకు, ఇట్టి చిక్కులు తటస్థించుచునే యుండును.

లేబరు పక్షము : రహస్యమంత్రాంగము

లేబరు పక్షమువారి అజయము, లాయడు బార్డి ప్రభుత్వము చెలరేగుట కవకాశ మొసగుచున్నది. లేబరు పక్షమువారి దేసందనకొని, అందో శసమును మొలుపెట్టిరి. రహస్యమంత్రాంగమును తా మవలంబించునని లేబరు పక్షమువారు మొదట చెలిపినను, ఇటీవల మాక్స్ వాల్డగారును ప్రెంచి మంత్రియగు హరియట్ గారును ఇట్టి కథలనే యవలంబించిరిని, లాయడు బార్డి గారి కెత్తిపొడిచిరి. వెలుపలనున్నపుడు నేకరులు పెట్టెడి ధర్మపన్నము లధికారము చే కూరగ నే గాలి కెగిరి పోవుట మామూలయినది. లేబరు ప్రభుత్వమువారు అనేకవిషయములలో వెనకటి వాగ్దానులను ప్రోద్బలి ఇతర పక్షమువారివలెనే ప్రవర్తించుచున్నారు. గ్రాన్సులో లేబరు పక్ష మధికారమునకు వచ్చినను, రూర ఆక్రమణమును విడనాడుటకు సమ్మతించలేదు. రూరను తక్షణమే వదిలిపెట్టుట యుద్ధసంభవమని హరియట్ మంత్రిగారు చాటిరి. పక్షములు చేతులనుమార్చుకొనుచున్నను ఫలిత మొక్కటే యగుచున్నది. ఇంపీరియలిస్టు అన్ని పక్షములకును కఠినమగుచున్నది. ఈషడ్వేదమున్నను, వివిధ పక్షములకార్యక్రమములును బిక్కదారి నే దొక్కుచున్నవి. హృదయము మార్పు జెందినగాని, అనుకూలపర్యవసాన మేర్పడజాలదు.

లేబరు రాయబారము

లేబరు పక్షమువారు హైందవ పద్ధతి పాలనము విషయమునుగూర్చి యోచించుచున్నారనియు, కడి సంవత్సరముల గడువును తగ్గింపవలయునని కోరెదరనియు, లేబరు పక్షమువారు హిందూ దేశమున కొక రాయబారమును సంపెద రనియు, భారత

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ గాంధీ మహాత్మని పూజా నిధి

లక్ష రూపాయలు సమర్పించవలెను

1-7-24

యథా శక్తి ని తోడ్పడుడు

ఇవలకు	మొత్తం	40988-4-4	ఇదివలకు	మొత్తం రూ 16104-12-5
ఈ పూజానిధికి సామ్యముబంపు చిరునామా:— గా. నాగేశ్వరరావు, నెం 7 లంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు				

యు లట్టి రాయబారము నాహ్వానించుట యగత్యముకాదు, వార్త యొకటి చెలుపుచున్నది. లేబరు పక్షము వారి యుద్దేశ్యములు మంచివే. వారు రాయబారము పంపి చే శ స్థితిని కనుగొనుట భావ్యమే. కాని సద్భావముల చెలిపి రంతయోమ్రమున ప్రయోజనముండదు. అయ్యవి కార్యరూపము దాల్చవలయును. లేబరు మంత్రి వర్గము చెలిపెడిసంగతులు నిరాశకు తావాసగ చున్నవి. భారతీయులు ఉపశమనవాక్యములతో సంతోషపడజాలరు. లేబరు పక్షమును సమ్మకొని స్వప్రయత్నములను విడవజాలరు. వారి ఓరియంటలిస్టులనున్నది. స్వరాజ్యసిద్ధికై వారు పరిపించుచున్నారు. ఇట్టిస్థితిలో లేబరు పక్షమువారికి చేసెదరనియు అది చేసెదరనియు ప్రకటించింత మాత్రమున ప్రయోజన ముండజాలదు. ఫలితముల జట్టియే వారివాక్యములకు విలువ యుండును.

ఖాదీ గైడు

అఖిలభారత కద్దరుసంఘమువారు ప్రచురించిన, “ఖాదీ గైడు” అను పుస్తకము, వివిధ ప్రాంతములగూర్చిన సమాచారమును సంగ్రహముగ చెలుపుచున్నది. భారత ఖద్దరు సంఘము నందను, వివిధ రాష్ట్రముల ఖద్దరు సంఘములందను గల కార్యవిధానములు, పద్ధతులు, అడిటరుల నామములును, కద్దరు ఉత్పత్తి స్థానములును, కద్దరు విక్రయస్థానములును, కద్దరు శిక్షణస్థానములును, ప్రధాన ఖాదీ ప్రచారకులు మున్నగువారలగూర్చిన వివరములను ప్రచురింపబడినవి. కద్దరు నిమిత్తమై వివిధ రాష్ట్రముల కీర్షిస ఋణములు ప్రచురింపబడెను. కద్దరు వ్యాపకమునకై పాటుబడుచున్న నే శా రా ధ కు ల నా మ ము లెల్లరకును ప్రోత్సాహము గలిగింపగలవు. ఇట్టి యుపయోగకర మగు పుస్తకమునకు 1 ఆణా మాత్రము ధరపెట్టుటచే, ఎల్లరహస్తముల నిది యలంకరించుటకు వీలుగలదు. వలయువారు సబర్బత్ ఆశ్రమము నందు “ఖాదీ ఇన్స్పెక్షన్ బూరో” డైరెక్టరుగారికి వ్రాసిన బడయగలరు.

బెంగాలు గవర్నరు: తారకేశ్వర సత్యాగ్రహము

తారకేశ్వర సత్యాగ్రహము వట్టి బూటకమనియు నితనియమములేని రాజకీయసంస్కర్తలు దీనినిబయలుదేరదీసిరినియు బెంగాలు గవర్నరు తూలనాడుట, వాస్తవభావమున కనుగుణ్యముగ నున్నది. లిట్టను ప్రభువుగారు ప్రజాభిప్రాయమును నిరసించుటలో మిన్నలయిరి. తమ వాదమున కాభారము లేనపుడు, ప్రత్యర్థి నిరూపించుటయే సులభమయినవని. విచారణ లేకుండ నిష్పందింపబడిన వారిని కోర్టులో విచారించవలయునని గోరగ, గవర్నరుగారు రందుకును

నిరాకరించిరి. ముఖ్యకారణమేమి? వారిపై సాక్ష్యము దొరకలేదట. ఇంతకన్నను బలహీనముగు కారణముండునా?

మైసూరు: ప్రెస్సు చట్టము

మైసూరు ప్రభుత్వము ప్రెస్సు చట్టమును పూర్తిగ దొలగింపక, కొన్ని నిర్బంధముల నిండు నిలిపియుంచుట శోచనీయము. ప్రజాప్రతినిధులు నిర్బంధములను తొలగించి, పత్రికాస్వాతంత్ర్యమును నెలకొల్పవలయునని కోరిరి గాని, వారి మొరలరణ్యోదనము లయ్యెను. మరల మూడుసంవత్సరములకు పిమ్మట, పత్రికానిరోధమును తొలగింపవచ్చునా లేదా యని, మైసూరు ప్రభుత్వమువారిలో చింతెడరట. ప్రజాభిప్రాయ ప్రకటనమును అణచివైచుటచే, చిక్కులన్నియు దొలగిపోవునని ప్రభుత్వమువారు తలచుట అప్రశస్తము.

శ్రీ పెరియాళ్వార్లుత్సవము: చెన్నపట్టణము

దేశ రాజ మొదలి విధిలో శ్రీ చెన్నకేశవ స్వామి మార్గ సన్నిధియందు వేంచేసియుండు శ్రీ పెరియాళ్వార్లు ఉత్సవమును మ-రా-రా-శ్రీ, రాష్ట్రైల- వెంకటాచలం శెట్టి అను అబ్బాయి శెట్టిగారు సుమారు 50 సంవత్సరములుగా అతిరమణీయములైన వైభవములతోను మంగళకరమైన నాగస్వరవాద్య విద్వాంసులచే ప్రకాశింపజేయ ప్రకారము కాశ్యోతముగా జరగగలదులకై తమమైన బ్రథమములగు ఏర్పాట్లచేసి బ్రష్టిలను నియమించి జరుపుచుండగా గడచిన 1928 సం॥ నవంబరు నెల 28-వ తేదిన పరమపదము చేరిరి.

ఈ ఉత్సవము ఈరక్తాక్షి నామ సం॥ ఆని నెల 19-వ తేది కి సరియైన 1924 సం॥ జూలై నెల 2-తేది బుధవారము ఆరంభించి మామూలుగా జరుగు ఏర్పాట్ల మొదలగు వైభవములతోను, సేత్రానందమైన తిరక్కోలములతోను 6-వ దినమున సడదు రాష్ట్రైల- వెంకటాచలం శెట్టిగారివల్ల పూర్వము సమర్పింపబడిన స్వర్ణకీలుగుట్టపు వాహనముమీద పెరియాళ్వార్లు వేంచేసి నవరత్నముల ప్రకాశమునకు సమానమైన కాంతిగల అలివిచిత్రమైన చిలుకలు మాలెప్పు, సరిగవనిచేసిన గొడుగు మొదలగు అలంకారముల సలంకరించుకొని అలివిభవముగా కోణవయ్యారి ఉత్సవము జరుగుటయు, 10-వ దినము గు (11.7-24) చాతురవారదినము రాత్రి శ్రీ పెరియాళ్వార్లు సడదు రాష్ట్రైల- వెంకటాచలం శెట్టిగారివల్ల పూర్వము సమర్పింపబడిన యేనుగ వాహనముపై శ్రీ చెన్నకేశవపెరుమాళ్లు గరుడవాహనముపై వేంచేసి నేవసాయించుతూ మంగళకరమగు నాగస్వర వాద్యమోషములతో తిరుప్పిళ్ల పురప్పాటు తిరువళ్ళబట్టబోవుచున్నారు.

యా మహాత్మ్యవదిన మారంభించి చాతురవారదిన పర్యంతము తిరువావడతొరై టి. ఎస్. రాజరత్నంబర్ల ప్రతిదినము సాయంత్రం 4 ఘంటలకుపైగా 6-30 ఘంటలవరకు నాగస్వరము వాద్యకచ్చేరి మామూలు ప్రకారము జరుపుటయు.

అవ్వ- సమ్మాళ్వార్లు శెట్టి

ఉత్కళ రాష్ట్రీయమహాసభ

జూను 28 వతేదీని కటకంలో సమావేశమగుట

ఆచార్యప్రభుల చంద్రరేగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

జూను 28వతేదీని కటకంలో సమావేశమైన ఉత్కళ రాష్ట్రీయ మహాసభ కధ్యక్షతవహించిన ఆచార్యప్రభుల చంద్రరేగారి ఉపన్యాసము నుండి యీక్రిందిభాగములను ప్రకటించుచున్నాము:—

ఉపోద్ఘాతము

“నన్ను మిరాష్ట్రములో జేరిన వానిని మిరాష్ట్రీయ మహాసభ కధ్యక్షత వహించుమని జేసినగౌరవమునింతింతనిజెప్ప జాలకున్నాను. కాస్త్రుపరిశోధనములో మునిగియుండు నాపై యిప్పుడున్న జాతీయసందిగ్ధస్థితిలో రాష్ట్రీయమహాసభను నిర్వహించుభాద్యక్షతను చేసినందులకు నేను కృతజ్ఞతను తెలుపజాలకున్నాను. నేనెప్పుడును రాజకీయవిషయములందుపరిశ్రమజేసినవాడను గాకపోవుటచేత క్రొత్తయగుటచే కొంతభయమగుచున్నది. మిరానుకొన్నంత అతిశయము నాయందు గాన్పించుకున్న క్షు వింతెడదుగాక, అటులో జేరకున్నను మైనుండి చూచువారు తోచినవిషయములను జెప్పబడలన కొంతగాకపోయిన కొంతయైనను లాభముండుననుటలంపే నన్నీ స్థానముననుండునుటలజేసెను.”

అంతట ఉత్కళ రాష్ట్రీయపురాతన చారిత్రమును గూర్చి చాలనేపు ముచ్చటించి యిట్లుపన్నసినదొడగిరి.

గాంధీమహాత్మునినిడుదల

“మనకంఠరమను నాయకుడుగాంధీమహాత్ముడు విడుదలయైనందులకుమియందరమానసములందున్న సంతోషమునేనేనును దెలుపకుండనేజేసినదిగాని ప్రారంభించజాలను. ఆయన నిర్బంధములోనున్నను విడుదలయైనను సమభావముతో పరిగ్రహించు మహాసభావ్రధుని మనకు తెలియును. కాని మనము ఆయన ఖయిదులోనున్న పుడు స్వరాజ్యప్రభుత్వము వచ్చియే తన్నువిడిపించవలెనని తలచినటుల అట్టిస్వరాజ్యమును సంపాదించివిడిపింపజాలనందులకు అసమానముతో తలవంచుకొనియుండ నలసినదే. ఆయనలేనపుడు మనజాతీయస్వాతంత్ర్యసంరంభమెంతకుంటుండుదో, యిప్పుడుమరల ఆయన రాగా మనమెంతబలమును విశ్వాసమును బొందగల్గితిమో ప్రత్యక్షముగ గాన్పించుచున్నది. ఇప్పుడాయన దూరదృష్టిగల మార్గదర్శకుడుగనున్నాడు. ఆయన నభినందింపనక్కరలేదు. మనమే అదృష్టవంతులమునకొని మనలను మనమభినందించుకొనవలయును అట్టిమహానాయకునకు తగిన యనుసరణముగ నుండవలెననియేనాప్రాధిక. ఉత్కళ రాష్ట్రీయములో ఉత్కళరాజు గోపబంధుదాసుగారి నాయకత్వమున, జేతనేవ జేయుచు యెన్నెన్నియో కష్టములబడి తమతోటి దేశీయుల కాదర్శప్రాయముగ నున్న దేశభక్తులనుగూడ నేనభినందించుచున్నాను. ఇప్పుడు వారందరును మరల ప్రచారము జేయుద్ధిలోనుండినందువలన, కొంతకాలమునుండియు సమసియున్న ఉత్కళామను నూతనముగ ప్రజ్వరిల్ల జేసి పనిజేసెదరని నమ్ముచున్నాను.

సైనికవ్యయము

దెంగాలు విభజనాంధోళనపు రోజులలో రాష్ట్రమొక్కపట్టాగారు భారతదేశపర్యటనము గావించి తమయభిప్రాయములను, భారతప్రభోధము అనుపేర 1911 లో ప్రకటించినపు సకములో వ్రాసినమాట మీకు తెలియును. ఆయనముఖ్యముగ ఆధిక సమస్యలను గూర్చి వ్రాయుచు భారత సైనిక వ్యయము 9 వంతులు సామ్రాజ్యోపయోగముకొరకుగటచేత ఇంగ్లాండ్ ధరింపవలెననిజెప్పిరి. అనగా భారతదేశపు ఖర్చుపై పోషిపడు పెద్దపెన్యము ఏషియాలో బ్రిటిషు ఆధిక్యమును నిలుపుటకేయని చెప్పగల్గును. మహాసంగ్రామ సంధిగ్ధ సమయమున భారతీయ సైనికులును, తెల్లసిపాయీలును లేనపుడు పోషిసలే భారతదేశమునందు కాంతిని నిలుపగల్గిరి. హోంజి ప్రభువు భారతదేశములో యెట్లునెత్తురు లేకుండ పిండివేసిరని మంచిమాటచెప్పెను. ఇప్పుడు బ్రిటిషుపాలనమునకు మూలనూత్రమింకగల్గెను. ఇప్పుడు భారతదేశాదాయములో సగముకుపైగా సైన్యముఖర్చు మింగివేయుచున్నది అనగారాష్ట్రీయముల డబ్బంతయును సామ్రాజ్య కోశములోనికి బోవుచున్నది. ఇందు దెంగాలు యెక్కువపట్టవడెను. మెట్టనుగారి బహుచరణము

ప్రకారము దెంగాలు సామ్రాజ్యకోశమునకు తనఆదాయములలో రెండువంతులు చెల్లింప నిర్ణయింపబడెను. దేశపురోభివృద్ధికి లాభకరములగు నుండు మార్గములన్నియును కట్టివేయుబడిన ఆశ్చర్యమేమియునులేదు. బ్రిటిషుపరిపాలనమునచ్చి 150 సం॥ ము లైనను నూటికి రెండుది మాత్రమే అక్షరజ్ఞునముగలవారు న్నారు జనసామాన్యము యేమియు తెలియనిమాధ్యములోబడియున్నది. 1870 లో గల్గిన పరివర్తనమునాటినుండియు జపాను యిందుముందుకు నడుచుచున్నారని ఇప్పుడవల అందరును విద్యనేర్చుకొనియేయున్నారు. యూరోపియను దేశముల ఉరినుండి పర్షియాస్వతంత్రమైన పిష ప్రాథమిక విద్యను నిర్బంధముజేసెను. ఈ జిప్తు గూడ ప్రభోధము గాంచి నపిష యిట్లే జేసెను. పాపము నామిత్రుడు క్షీణి గోక్ష బ్రతికియుండగా నిర్బంధప్రాథమికవిద్య బిల్లునకు భారతప్రభుత్వము పట్టుదలతో ప్రతికూలముగ నుండుటచేతనే ఆయన మన కుప్పిర క్రిబుట్టి చనిపోయెను. ప్రాథమికవిద్యకు డబ్బులేకపోయినపుడు పెద్దపెద్ద విశ్వవిద్యాలయ విద్యపేర కుల్కానీలో యిప్పుడు 50 లక్షనుపెట్టి భవనముల నిర్మింపబూనుకొన్న పనుల నెట్లు జేయుదురో విడ్డూరముగనే యున్నది. భారతదేశములో నున్నతవిద్య యనగా ఇటుక కున్నము. పెట్టికట్టట యని భావింపబడుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు కాస్త్రుపరిశోధక విజ్ఞానాభివృద్ధియొడ యెట్టి వైఖరితో నున్నారో కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునెడలను కాస్త్రుపరిశోధన కళాశాల యెడలను వారిదృష్టి యెట్లున్నదో దానినిబట్టి వారిసానుభూతియు పరోపకారమును తెలియగలదు. మనము జేయువనలన్నియును ప్రంభించిపోయినవి. గ్రాంటులు కావలెనని కోరినయెడల యేముట్టికో బడవేసెదరు. మనలను యేడ్చెచ్చిన్నపిల్లలుగ భావించుచు న్నారు. బీహారు, ఓరిస్సా ప్రభుత్వమువారు సౌధ నిర్మాణములకై చెచ్చింపదలంచిన 50 లక్షలను ప్రాథమికవిద్యకై ప్రత్యేకింపవలెనని నేను గట్టిగ జెప్పచున్నాను. ఈ విధముగ పిచ్చిగా అన్యాయముగ ప్రజల డబ్బును దుబారా జేయుచున్నందులకు యెంతటి ఆక్షేపణయైనను యెక్కువనజాలము.

సివిలు సర్వీసు

సైనిక వ్యయమైనదివల సీ వి లు స ర్వి సు ల ను గూర్చి ఆ లో చిం ప ద గు ను. స ర్వి సు ఉ డ్కో గు ల కంత యిచ్చినను యింకాకావలె, యింకాకావలె ననుచుండురు. నేను రీకమిషను నివేదికను గూర్చిమాత్రము జెప్పెదను. మాత్రమేదాగున్నపుడు రుచికరముగనుండుటకేయోదో కాస్తటివేసి నటుల భారతీయుల నెక్కువ జేయుటనుగూర్చిమాదా కొంత చెప్పబడినది. విలింగుటను కమిషనును నియోగించినపుడు సీవిలు, ఇంఫీరియలు సర్వీసులలో నెక్కువ ఉద్యోగములను యీ దేశీయులకే యియవలెనని గోలజెట్టినపుడు, సర్ హెన్రీ కాటన్ గారు యిట్టిదానివలన యెట్టివిపత్తును చెచ్చిపెట్టును చున్నామో జాగ్రత్తయని హెచ్చరించిరి. “భారతీయుడు సీవిలియ నైనయెడల దేశమునకు ఆయనమంచియేమియు జేయక పోయెననియే యనుకొనవలెను” అని అయన చెప్పెను. ఇదెంతయు సత్యము. ఇండియను సీవిలియను అధికారివర్గములో జేరి ఆయనదృష్టి పూరిగ మారిపోవును. ఆయన అధికారిదృష్టితోనే అన్నిటిని పీషించును. ఆయన భారతీయుడు అనుమాటయే బోవునని ఒక్కమాటలో జెప్పవచ్చును. ఇప్పటి ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము క్రింద భారతముంత్రియైనను యంతకన్న యెక్కువ జేయియునులేదు. ఆయనగూడ బసవన్నవలె తలనూపును. ఇండియను సీవిలియనుకు అధికారము వచ్చినప్పటి దానికన్న విచారకరమైన విషయమింకొకటిగానరాదు. ఒకమహాకవి జెప్పినటుల మానవు డభిమానపూరితుడు. ఏమాత్రము అధికారము, వచ్చినను మిట్టిపడుచు, అధికారాంతమునందు చూడవలెరాయను మాటతెలియక, తోకతోక్కిన కొలిపలె పిచ్చిపిచ్చి చేష్టలు జేయుచు వెకిలగుండును సీవిలు సర్వీసు యిప్పుడు నిరుపయోగమై వ్యర్థముగ నున్నదని చెప్పవచ్చును. సర్వీసులోని భారతోద్యోగి అవస్థ చాల అన్యాయమైనది. ఆ మామును చంపుకొని యెక్కువ్వుమునకే ఆయనతనజన్మప్రవృత్త్యను అమ్ముకొనును.

స్వరాష్ట్ర తారకము

పిల్లలు పెరిగి పెద్దవారైనపిష తల్లివంద్రు లదుపుజేయుట కలన లాభముచేయక వడ్డముజేసెదరని ఎవరన్నను నాహాకవియొక్కడకో ఒకే చోట చెప్పెను. ప్రభుత్వవిధానమేమన ‘గా పన్నుకొల్పిండు, ఊరకమాగో, నీకోశముం తా జేసెదము. నీవేమిజేయవద్దు’ అనియే. మనపైనున్న అధికారులు స్వార్థపరత్వముచేతనే మనలనెపుడును ముక్కుద్రాళ్ల బిగించియే యుంతురు. పోషణకాలము యెక్కువైన యెడల పిల్లలు నిస్సహాయు లగుదురని యంగీకరింపకున్నారు.

18.7లో హెచ్చింపు ప్రభువు గవర్నరు జెనరలుగా నున్నపుడు ఆయనకు వద్రాసుగవర్నరుగానున్న సర్ ధామసు మన్రో ఒక ముప్రసిద్ధలేఖను వ్రాయుచు ధైర్యమును ధీమాకాలతయు గాన్పించు భావముల నీక్రిందివిధముగ చెప్పిరి.

“స్వదేశసంస్థానాధీశుల క్రిందకన్న ప్రజలస్థితిగూక్కువబాగుగనుండునా యని నాకు సంజేహముగనున్నది. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు తమకున్న బలముతో ప్రతివిప్లవమును అణచివేయవచ్చును. విదేశపు దండయాత్రలను ప్రతిఘటింపగల్గును. పాలిటలకు యేస్వదేశసంస్థానము నీయజాలని రక్షణము నొసంగవచ్చును. ఆప్రభుత్వసంఘటన న్యాయములును యీస్వదేశసంస్థానములలో నెరుగనట్టి నిర్బంధ సంరక్షణము నొసంగును. కానియాలాభము లన్నియును చాలగరజెట్టి కొనుక్కొనవలయును. స్వాతంత్ర్యమును జాతీయతను గౌరవమును త్యాగము జేసినగాని యాలాభములు గలుగజాలవు. బ్రిటిషురాష్ట్రములలోని నేటిపులు నిష్కాయముగ వారివారి వృత్తులను జేసికొనుచు వర్తకులుగను మి రా శీ దా రు లు గ ను య జమానులుగ నుండి శాం ర ను గ క ప్త స ల ము ననుభవింపవచ్చును. కాని వారెవరును శాంతముగ కేరీర పోషణ జేసికొనుట లేవ్వ వారిదేశముయొక్క సివిలు ప్రభుత్వములో గాని మిలిటరీ ప్రభుత్వములో గాని కానించుటలో భాగముండవలెననిమాత్ర మాశింపరాదు. పెద్దపెద్ద ఉద్యోగములలో నున్నవారిని జూచియే నేటిపులు తవప్రవర్తనమును గుడుర్చుకొనుచుండురు. అట్టిఉద్యోగులు లేకున్నయెడల ఏజాతిలోగాని కక్షిమంతమును తరగతి యుండజాలదు. దీనిఫలితము బ్రిటిషు రాష్ట్రీయములలో తద్వారప్రభులు ఆతిపరాధీనులై యుండుటయే గాన్పించుచున్నది. మిలిటరీ లెనులో నుబేదారైతెరాంతుకు పోయినగాని శిలముపెంపించు సవకాశము గలుగదు. ఆసలబదారవని, ఎన్నెనుకుతక్కను, ఎన్నెను కమాండర్, ఇకా- చీపుకు తక్కువ. సివిలులెనులో నైనయెడల ఏదోఒకచిన్న ఉద్యోగము ను జూడిమలులోనో, రెవిన్యూలోనో పొంది ఆస్పల్వజీతము నకుతోడు లంచములతో సొట్టిబోసికొందురు.”

ఇంకను యిట్లువ్రాసెను: “కావునబ్రిటిషువారు భారతదేశమును జయించుటవలన ఉన్నతికి చెప్పుటకు మారుగ ప్రజలందరను విసీతిపరులజేసిరి. బ్రిటిషుభారతదేశములోవలె నేటిపులను లేకుదేశప్రభుత్వములో పాట్లాన నీయకుండ జయించినట్టిసాధ్యత్వ మెందునులేదు.”

చరిత్రకారుడు మార్షునుగూడ ఇట్లు వ్రాసెను:— “కారన్వారీసు ప్రభువు ప్రభుత్వముపట్టించియు, మన సామ్రాజ్యమభివృద్ధి యగుకొలదిని నేటిపుల యభివృద్ధికి భంగముగలుగు ననియు, మనప్రభుత్వవిధానమునందు వారి ఆశయములు సఫలముగావనియు, వారు వారిదేశములోనే అణగారిపోవుచున్నారనియు దోషముగ తెలుపబడెను.”

ప్రస్తుత పరిపాలనము దుస్సహమైన మనయభివృద్ధిని స్థగిగము జేయుచున్నది. ఇదివరలో హోంమెంబరుగనుండి ఉద్యోగమునుండి విరమించిపోయి లండనులో కొన్ని మాసముల క్రింద నిదివరలో భారతముంత్రిగ నున్న పీలుప్రభువు అధ్యక్షత నొకసభలో నుపన్యసించుచు బ్రిటిషుప్రభుత్వముందలి ప్రధానభోషములనంగీకరించెను. ప్రజలను విద్యాశూన్యులుగ మూఢులను జేసి వారిన్యవహారములను వాయనదుపుకొనునటుల నేర్పకుండ మిలిటరీ సర్వీసులో స్థానములేకుండ జేసిరి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునుగూర్చిన తీవ్రఖండనమును అంతటికి ఉన్నతపవలలో నున్న వారెవరును యింతవరకు గావించియుండలేదు.

ఈదోషములన్నిటికిని స్వరాజ్యమే తారకము. ఈఉద్దేశ్యమును మనసునందుంచుకొని మనము జాతిపక్షములేవిభేదములు లేకుండ సర్వప్రయత్నముల జేయవలెను.

అస్పృశ్యతాదోషము

మనసంఘములో నున్న దోషములన్నిటినిన్ని పోగొట్టవలయును. అన్నింటికంటె అస్పృశ్యతాదోషమే మన దేశాభివృద్ధికి ఆటంకముగ నున్నది. నేనుపైన జెప్పినట్లుల ఒరిస్సాదేశ

తమ హిందువులపై విశ్రాంతిని యివ్వలేదు. హైదరాబాద్ సర్కారు అగ్రస్థానము నహించుచున్నది. మనము నిప్పుజాతులను దగ్గరచేర్చుకొని వాడుకగా మనవంటివారే యిటు భావముదయించునట్లు చేయవలెను. హైదరాబాదులో హిందూమతము వికాసముగనుండి పరిపూర్ణముగల్గి నూతనభావము లేవయిన గట్టునెడల వానిని శిక్షించుచునే కొనుచునుండెడిది. సమద్రయానమెప్పుడును నిశ్చేదించబడలేదు. హైదరాబాద్ పరాయణులగు హిందువులలో గల స్వవిచారక భావములను తొలగింపవలయును. జగన్నాథస్వామి దేవాలయములో మత విచక్షణయే లేదు. భారతదేశమంతయును ఆలోచ్యమైన జగన్నాథస్వామిపాలనముక్రిందలేదా? ఒక్క ఆదేశాలము చుట్టేరిగియడమేల నాడే యనుహామ్యుడు బోధించిన సిద్ధాంతమును అన్ని జాతుల వారికి నమతముల వారికి నివర్తించును. మనము నూతన భావములను జీర్ణముజేసికొని కాలము ననుసరింపవలెను. పరిశీలులు మారుచున్నపుడు మనము తదనుకూలముగ సంచరింపకున్నయెడల మన మెందుకును పనికిరాక పోదుము. మనము హిందువులము. కూపకమహాకములవలె యుండుట తగదు.

హిందూమహమ్మదీయసమన్వయము

హిందూమహమ్మదీయులు నూటికి ఇరవకన్న నెక్కువలేకుండుటచే హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయము యింప నేరదు. హిందువులు వారియెడల అత్యంతసహనము గలిగియుండవలెను. ఎన్నియోతాత్పరములనుండి మనము అన్యోన్యముగ మెలగుచుంటిమి. అటువంటివారముగు మన మిప్పుడు రొట్టెకై పిల్లలవలె నేల తగువులాడుకొనవలయునో తెలియుటలేదు. ఈహిందూమహమ్మదీయ వైమమ్యములే అన్నిటికన్న నెక్కువగా స్వరాజ్యసంపాదనమునకు ఆటంకముగనున్నవి. ఇప్పుడు బెంగాలులోవలె ఒరిస్సాలో ఈయన యేమియును లేదు. కావున ఈరాష్ట్రమునందు మన ఆచర్యమును జేరుట కభివృద్ధి త్వరితముగ జరుగవలెను.

హిందూమహమ్మదీయమైత్రియే గాక దేవాలయములలో జరుగు దురంతములను ఆవలసిన విషయము చాల ముఖ్యమైనది. ఎంతయోడబట్టి బీదలును భాగ్యవంతులనువచ్చి దేవాలయమున సమర్పించెదరు. ఆదేవాలయముల ధర్మకర్తలు నిజముగా ఉండవలసినతీరి విసుద్ధోవారచేతనుగై లైసెన్సుడల ఉచితముగ ఆదేవాలయములక్రింద సెన్సియో విద్యా ప్రతిష్ఠాపనల స్థాపించి కాస్త్రవిజ్ఞానమును నెవజ్ఞులును వినయమును మన శృద్ధిని నేర్పుటకు పాటుబడి యుండవలసినది.

హంటరుగారు వ్రాసిన ఒరిస్సాయను గ్రంథమును జూచినయెడల 1889 లో ధర్మాదాయములు దేవాదాయములగూర్చి విచారించుట కొకసంఘము నియమించవలెనట్లు తెలియగలదు. అప్పుడే ఆదాయములు 7½ లక్షలుండెను. ప్రజోపయోగకార్యములచేయుటకు, ఆహార యంత్రబుండ్లను గుర్తించుటకు కుత్తియున్యమును ప్రబుద్ధభారతమునందు ఒకనూతన ప్రచారమును బయలుదేరజేసెను. ఇందువలన చాలఅనుమలగు ఫలితములు గలుగునని తలంపవచ్చును. పూర్వీ, భువనేశ్వరము పట్టణములు చాలపవిత్రస్థలములు. ఈస్థలములలో అచ్చు వ్యవహారముల నడుపు ధర్మకర్తలు ప్రజోపయోగకార్యములకు గడంగునెడల ఒరిస్సాయందు నిజమయిన యభివృద్ధి గలుగగలదు.

బ్రాహ్మణుల వేరుజేయుట

ఇప్పుడు మీరు బ్రాహ్మణుల వేరుజేయుట మాత్రము యుక్తముగాదు. ప్రభుత్వమువారు ప్రజలభావములను ఏమాత్రమును గమనింపక భాషావిజ్ఞానములట్టి యేర్పడిన వికృతముల నెట్లు నిరసించికో మాకు బంగాలీలకు తెలియను. 1912 లో రెండు బెంగాలులను ఏకముజేసినపిమ్మట మరాఠీలోయ సంతకు, డక్కా మైమంసింగుల వలెనే బెంగాలుకు చేరినదానిని అస్సాముకుచేర్చిరి. గంజామును, సంబల్పూరును ఒరిస్సా నుండి యేల వేరుజేయవలెనో కారణ మగవడలేదు.

కాంగ్రసు భారతదేశమును భాషాప్రయుక్తముగ విభజించెను. రాజకీయముగ చేసిన విభజనలకు ప్రతీకారముగ కాంగ్రసుచేసిన విభజనలే స్థిరముజేయుట యుక్తమైన మార్గము. ప్రభుత్వమువారేమిచేసినను కాంగ్రసు నిర్బించిన బంధములవలన మనమైకమత్యముగలిగి అందు జేరినసంఘటనను, అంతప్రాతినిధ్యమునకు ప్రాణమున్నయెడల ప్రభుత్వమువారు విభజనయెడ జేయుప్రయత్నములు మిమ్ముల నేమియు బాధింపవు. మీయైకమత్యము నింకను ఎక్కువ జేయును. కాంగ్రసు సంస్థలు మీ జీవనములో నిత్యమును ప్రతిర్యయించును అధికారము గల్గియుండునట్లు మీరు చేయవలెనని నేను గోరుచున్నాను.

దుర్భరదారిద్ర్యము

ఒరిస్సాలో దారిద్ర్యము అత్యంతదుర్భరముగ నున్నది. ప్రజలు ఏమాత్రము దొరకినంతతే అన్నముని యుందురు. నిలువదేమియును నుండదు. ఒకపంటవాడయినయెడల కలుగు కష్టము యంతంతని చెప్పటకు వీలులేదు. వ్యవసాయదారులు అప్పుయిచ్చువారి చేతులలో బిగిసియుందురు. మంచియిచ్చునై యెడల అప్పిచ్చువాగుండుట అవసరమనియెను. ఆవృత్తివలన యితరులకు లాభము జేయవచ్చు ననియు చెప్పవచ్చును. వ్యవసాయదారులు కష్టములోనున్నపుడు అప్పిచ్చునాతడు డబ్బిచ్చునెడల ఆతడు ధనవంతుడగు మిత్రుడు చేసినవని జేసినవాడగును. అప్పిచ్చునాతనికి గ్రామములో సాంఘికముగా నితరబంధనములు గలవు. అత్యసయిన్నయెడల సంఘమువారింనును. కాని గ్రామసంఘము గ్రామపెత్తనదారునకు అధికారములు లేకుండ చాకిదారువ్యాగ్రా బిటీషు సర్కారుకే యధికారముండనెడల నెట్టి యాటంకములు లేకపోయి, యా అప్పిచ్చు నాతడు యిప్పటివలెనే నిరసించుడును. హైదరాబాదు ఒకరి కొకరికి గల బంధములను తెగగొట్టుటకు ఇప్పటి ప్రభుత్వ విధానమే కారణము. ఈ విషయమై సివిలుసర్వీసునుండి చాలించు కొనిన క్రియంత యతీంద్రమోహన సిన్హాగారు తమ ఒరిస్సా చిత్రమును గ్రంథములో వ్రాసిరి. అందు పంకజసాహాయను ఒడ్డెవ్యాపారస్తుడు పాపము మోడినామోయను బీదకాపును వలతో వేసి బిటిషు న్యాయస్థానములద్వారా యెట్లు నాశనము చేసెనో వర్ణింపబడినది.

రామ్మే మాగ్డనాల్లగారు భారత ప్రబోధము అనుగ్రంథములో నిట్లు వ్రాసెను:—మనము వడ్డెవ్యాపారస్తుని ధాన్యము నిలువజేయువారిని పెద్దజేసితిమి. మన పరిపాలనమువలన నారు ప్రజలకే మాత్రము నుపయోగము లేకుండబోయి, ఎంత నేపటికిని ఇతరులను కొల్లగొట్టి ఆత్మత్వప్రతి గామియకొనువారు లుగ జేసెను. పంటలు రాగనే యా కొమ్ము వడ్డెవ్యాపారస్తులను కనిపెట్టుకొనియుందురు.” అచటప్రజలవలె బీదవారు రైలురాక పోకలు నచ్చినపిమ్మటమరింత బీదవారైరి. పంటలురాగానే, వడ్డెవ్యాపారస్తుడు నచ్చితనఅప్పు దెమ్మనికొన్నాను. షాహుకారులు డబ్బుదీసికొనినవచ్చిపంటలు కొనివేయ సిద్ధముగా నుందురు. వ్యాపారమునకు కష్టమేమియు లేకుండ ఆధునిక నాగరికతవలన నేర్పడిన రైల్లు పెరిగిపోవుల వలన గల్గిన నష్టమును భారతదేశ మంతయును భరించుచున్నది. మింగివేయుగూడ నంతే.

“రైల్వేలన కష్టము లతిశయించెను. కలెక్షన్లవలన నెక్కువజేసెను. పంటలుగోసిన ఒకటిరెండు వారములలోనే భారతదేశములో పండిన గోధుములు బియ్యము వర్తకులచేతిలో బడును. మరువత్సరము వర్షము లేకున్నచో మాడవలసి నదే.” అని యప్పుడు మన ప్రధాన మంత్రి యగు రామ్మే మాగ్డనాల్లగారు చెప్పిరి. ఈవిషయగ వార్తలు రాక పోకలు శిశుముగ జరుగునట్లుల సౌకర్యముల జేసిన ఆధునిక నాగరికత యను వ్యాపారమువలన మనదేశమునకు దారిద్ర్యము చేహరినది ఇంకను రామ్మే మాగ్డనాల్లగారిట్లు వ్రాసిరి. ఇందు మన పాశ్చాత్యదేశము ప్రాచ్యదేశమునకు బోయి తప్పు జేసెను. వారు చేసిన తప్పుకు మేము పశ్చాత్తాపపడుచున్నాము ప్రజలన్నములేక వృక్షము వేనకువేలు ప్రజచనిపోవుచున్నారలక్షలొలది మంది కేరదార్ద్రమును కోల్పోవుచున్నారలక్షలొలది మంది పదార్థములను ప్రస్తుతము కావలసినంతవరకును ముందు కొన్నాళ్లు సరిపోవువరకును ఉంచుకొనకుండ ఎగుమతిజేయుట ఆసివేయవలెను. కాని యిది సాధ్యమగుట యెట్లు? స్వరాజ్య ప్రాప్తియొకటియే సాధనము. మనజీవితములో నేవిషయమును గూర్చి విచారించినను స్వరాజ్యము కావలెననియే ప్రత్యుత్తరమువచ్చును. ఇందుకు ఆటంకము తొలగువరకును మనము ఎడతెగకుండ ప్రయత్నములు చేయవలసినదే. పుతపారిసంధ్యము నున్వజ్వరము, కలాజ్వరమునున్నగువిషయముల గూర్చి ఆలోచించవలెన్న డబ్బెక్కడనుండి వచ్చును? మనమున్న దరిద్ర శీతలనై న యీమన్వజ్వరములు మున్నగునవిగూడ వెంటబడును. క్రిందటి జనాభాను జూచినయెడల బీదహరిఒరిస్సాలో వేయింటికి రెండుమంది చనిపోయినట్లును, 1914 మంది పుట్టినట్లును గాన్పించును, కావున మిరాష్ట్రములో వేయింటికి 15.5 తగ్గిపోయిరి. ఒరిస్సాలోనే మాచినయెడల మరీఘోరముగానుండును. వెయింటికి 31 మంది తగ్గిపోయిరి. (సశేషము)

తెనాలి

(స్వీయవిలేఖరి)

రైల్వేటిక్కెట్ల యిస్సెక్టరును చావమోదుట

జా.కా. ఇప్పటికి ఘనము 7 మాసములనుండి తెనాలి రైల్వేస్టేషనువద్ద ఒకటిక్కెట్ల యిస్సెక్టరును రైల్వే అధికారులు యెర్పాటుచేసినారు. వీరు తమ పనిని మొగమోటమేమియులేక కొనసాగించుచున్నందువలన, కొందరికీకష్టముగాతోచి, వారిమీద పగసాగించివలయునని వేచియుండిరి. ఇప్పటికి వారంగోజాలు నాడు రాత్రివేళ, వారు యింటికివెళ్ళుచుండగా ఒకరు అకస్మాత్తుగా వారిమీదపడి చావకొట్టి, మోకాలిచిప్పలు తొలగిసి రటు. ఇప్పుడు వారు చెన్నపురి ఆసుపత్రిలో నున్నట్లు తెలియుచున్నది.

తాలూకా హైస్కూలు

యిప్పటికి కొంతకాలమునుండి మాగ్రామములోని హైస్కూలు పరిశీలులు క్లిష్టముగానున్నవి. ఘనము రు. 20,000 లుపైగా ఋణముగలదు. పుష్కాధ్యాయుల జీతములు చెల్లుట కష్టముగానున్నది. యిప్పటికి రెండుమాసములనాడు జరిగిన కార్యనిర్వాహకసభలో పాఠశాలను ముగిసిపాలిటివారి పరిపాలన క్రింద చేర్చుటకు తీర్మానించబడినది. కాని, సామాన్యసంఘ సభ్యులు కొందరికీతీర్మానము సరియైనదిగా తోచనందున, వారి కోరికప్రకారం ది. 29-8-24 తేదీన సామాన్యసంఘ సమావేశము జరిగినది. ఆసభలో వెనుకటి కార్యనిర్వాహకసభ తీర్మానము రద్దుపరుపబడినది. వెనుకటివలె ప్రైవేటుకమిటీవారు పరిపాలించవలెననియు ముగిసిపాలిటివారికి యిప్పగూడదనియు తీర్మానింపబడినది. ఈ తీర్మానమునకు ముఖ్యకారణము మాగ్రామములో ప్యాక్టరీ యజమానుల తమరు వసూలుచేయు ధర్మఫండులోనుండి కొంతద్రవ్యమును యీ హైస్కూలు కమిటీవారికి యిచ్చుటకు యెర్పాటుచేసికొనుటయై యున్నది. వీరు యిచ్చటి జాతీయవిద్యాలయమునకు గూడ వైవిధ్యముగ కొంత సహాయము చేయుచున్నారు.

తెనాలి ఆర్బునుభాగంకి 29-8-24 తేదీ యాభ్యాంకి సామాన్యసభజరిగి నూతనయెన్నికలు జరుపబడినవి. క్రియతులు ఇటికాల నూర్యనారాయణ, జొన్నలగడ్డ సోమేశ్వరరావు, యల్లంరాజు సుబ్బారావుగారు అధ్యక్షులుగను ఉపాధ్యక్షులు గను కార్యదర్శిగను యెన్నుకొనబడిరి. పంచమసభ్యుల కోరిక మీద వారికిగూడ కార్యనిర్వాహకసభలోనికి స్వత్యేకప్రాతినిధ్య మొసంగబడెను. ఇదియొక శుభసూచన.

శింగారు వేలుచెట్టిగారిపై కేసు తీసివేయబడెను

ఉదకమండలము జూలై 1:— మద్రాసు హైకోర్టు వక్టీలును కమ్యూనిస్టు పక్షనాయకులలో ప్రథముడును, కాంగ్రెసు నాయకుడును నగు శింగారువేలు చెట్టిగారిపై సంయుక్తరాష్ట్ర ప్రభుత్వములవారు, ఆరోపించిన కుట్రనేరము నిపుడు సంగంబయిపోనబడెను. (అ! తెలి)

మోహినీ తైలము

5 తు. నూనెగల సీసా 1-కి రూ. 0.12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు మోగమైనది.

ఇదిమనోహరికమును జేయు విద్యార్థులు, ప్రియ, శిష్యు, గురువుగములు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విశ్రాంతినిచ్చును. నుందరుల మోహలావణ్యములకు ప్రాపగు కురులును మనోహరముగ తెంచి కాపాడును. ఈతైలమునంకల రమణీయముగు సువాసన చెప్పు నలవికాదు. తలకు రాచి దువ్వుకొనిన ఇరుగు పొరుగు వారలకుగూడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలోమండును పుట్టనివ్వదు. దీనియందు మనోహరముగు సువాసన ద్రవ్యములను చేర్చి రియారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పుబడిన యున్నాము. వేయేలకొలదిపొలికిరించిన నిజము తెలియగలదు

వాయువు నొప్పుచుకు మందు

సీసా 1-కి రు. 1.0-0 వి.సి. 1.5-0

అకస్మాత్తుగా గాలిలో గాని, శిశుపదార్థములలో గాని మార్పువలన, 1. జ్వరమువచ్చుట, 2. కీళ్లసంయుల్లో నొప్పులు, 3. కీళ్ల బిగియిండుట, 4. సంచలయందు ఉబ్బుట, 5. శేమటకు కదలుటకు వీలులేనట్లుల సర్వాంగముల విగడియిండు మొదలగునవి. ఈ మందును కొన్ని పూటలు త్రాగినతోడనే సంది యందు పోట్లు నొప్పులు పోయి కఠినము యధాస్థితికి వచ్చును. బాధగల స్థలముల నేడిసిటితో గాని, ఇటుకపొడుముతో గాని గాచి అమృతాంజనము రాయవలెను. మృతాంజనము దీపో మదరాసు బొంబాయి

నిదేశ వార్తలు

భారతదేశ వ్యవహారములు

కామన్వెల్త్ ప్రశ్నలు

లండన్, జూన్ 27:—30 తేదీని సోమవారమునాడు కామన్వెల్త్ లో ఈ ప్రశ్నలు అడుగబడును.

మిల్లిన్యూగారి ప్రశ్నలు

ఇండియా ప్రభుత్వమువారు గిద్దానీగారి శిక్షను దద్దు చేసినను ఆతనిని ఇంతవరకు వదలక ఏల బండ్ గ నుంచి?

ఇరాకులో సైనిక వ్యయముక్రింద భారతదేశ ఆదాయ మునుండి 1918 నుండి 1921 సంవత్సరమువరకు ఎంత మొత్తమును ఖర్చుపెట్టిరి?

అమృతసర్ ఖాల్సా కళాశాలనుండి పండిత ఛటర్జీగారి నేల తొలగించిరి? దీనివలన విద్యార్థిప్రతిష్ఠాపనలయందు ఆందోళనము బయలుదేరెనా?

సంస్కరణ విచారణసంఘము

లోజ్ నాగారు సభ్యత్వమును అంగీకరించినారనియు లోజ్ నాగారికిని మరతల దెబ్బనియు ఆమరతులను ప్రభుత్వము వారంగీకరించినా యనియు వార్తలు మిల్లీ గా రడిగెదరు.

అస్సాము చెఱసాల పరిపాలనము

నుగూర్చి వ్రాయుచు చెఱసాలయందుంచబడిన సేరస్థుల ప్రవర్తనము మంచి మార్గమునకు రాక ద్రోహులుగనే నేలు చున్నారనియు శిక్షవలన ప్రయోజనము లేకున్నదనియు ఖియ దును విధించుటకు ముందు ఇంకొక మార్గమును వెదకి సేరస్థుడు బాగుపడుటయు ఆలోచింపవలెనని హిందూ పత్రికలో జూను మూడవ తేదీని ప్రకటించబడిన సంగతులు కామన్వెల్త్ వారికి తెలియునాయనియు అస్సాములో ఈపరిస్థితులను బాగుచేయుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారేమి చర్యను దీసికొనిరనియు స్పృహగా రడిగెదరు.

స్వాయత్ ప్రజాయత్త శాఖలందు వ్యయమును తగ్గించుట

ఇండియాలో ఆయా రాష్ట్రములందు స్వాయత్ ప్రజాయత్త శాఖలందు వ్యయము నెంతవరకు తగ్గించినదియు, సుపీరియరు సర్వీసు ఉద్యోగులశీతముల నభివృద్ధి చేయవలెనని సిఫార్సుల ననుసరించి కొంతకాలములో పుగ సబ్సిడీ నేటు ఇండియను సర్వీసు, రాష్ట్రీయ ఉద్యోగుల శీతముల నభివృద్ధి చేసెదరాయనియు వార్తలు రడిగెదరు.

రాచకీయ బండిలు

మధ్యపరగణాలయందు స్వరాజ్యవాదులు రాచకీయ బండిలు కాసనసభలకు ఆశ్చర్యముగ నుండునటులు, శిక్షకులగుట చే ఇండియా ఆప్త ప్రకారము ఎన్నికలకు అనర్హులు గాకుండ చేయుటకు కాసనసభలో ఒక చట్టమును ప్రవేశపెట్టనున్నారనియు, అందుచే ప్రభుత్వమువారేమి చేయదలంచి రనియు సర్ ప్రభాతేశ్వరు పటానీగారి ఏర్పాటు ప్రకారము భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజన సేర్పాటుచేసి కాసనసభల సేర్పరచు విషయమై ఒక్కొక్క రాష్ట్రమున ఒక భాషను నియమించు ఏర్పాటును గూర్చియు ప్రభుత్వమువారు ఆలోచించెదరాయనియు కర్నూలు చార్లన్ ఏటుగారడిగెదరు.

జంషద్పూరు గృహపసతి పరిస్థితులు

జంషద్పూరులో నూటికి 80 మందికే పనివాండ్రు గృహపసతి సేర్పాటుచేసినదియు, ఈవిషయమై విచారణసభలవలె ననియు మిల్కుగా రడిగెదరు. తాతా ఉక్కుపని కార్యాలయమున పనివాండ్ర పరిస్థితులు బాగుజేయవలెననియు మిల్కుగా రడిగెదరు.

కలకత్తాలో సారాయిదుకాణము

ప్రధానమంత్రి కళాశాలలు పాఠశాలనున్న స్థలములదగ్గర నున్న సారాయి దుకాణము లన్నిటిని ఎత్తివేసెదరాయనియు ఇట్లుతీసివేయుట ఒక వేళ జరిగినచో అయ్యది అధికారులే చేసిరా లేక స్వంతదారులు చేసిరా అందులకు కారణంబు లెవ్వియనియు సిపీఐ విల్కుగా రడిగెదరు.

అస్సాములో నల్లజంతువును విస్తారముగ ఉపయోగించుచున్నారనియు నల్లమందు లెక్కలను తెలియజేసి నల్లమందు నిక్షయము జరుగునిబంధనలను దెలియజేయుదనియు అడిగెదరు.

సెలవుచట్టము

ప్రకారము ఇండియా రాజప్రతినిధి కార్యనిర్వాహక సభ్యులు గవర్నరునున్నగువారెవరైన సెలవుమీద బోవుచో వారికు ప్రయాణపుఖర్చును శీతములు భృతులను భారతప్రభుత్వాదాయమునుండి ఇచ్చుటకు సోమవారమునాడు రిచర్డ్స్ గారొక చట్టమును ప్రవేశపెట్టెదరు.

మిమండలి సైనిక పరిశీలనము

జర్మనుల ప్రత్యుత్తరము

పార్లమెంట్, జూన్ 28:—మిమండలి సైనిక పరిశీలన మునుగూర్చి జర్మనుల ప్రత్యుత్తరము పార్లమెంట్ చేరెననియు ఒక సెలవ్యవధి నీయవలెననియు ముఖ్యమంత్రి మాడుపరతులను గూరి రనియు హ్యూవాన్ పార్లు తెలుపుచున్నవి.

కర్నూ రహస్య సంభాషణలు

లాయిడ్ జార్జిగారి ఖండనము

లండన్, జూన్ 28:—మరలలిబరల్స్ సిద్ధాంతములను 2ల పరిచి ఆములులో పెట్టుటకు లాయిడ్ జార్జి గారు సంరంభము నారంభించిరి. కార్మిక పక్షమువారు అధికారము స్వీకరించినపు డు రహస్యపు ప్రసంగముల నెత్తివేసెదమని వాగ్దత్తమొనర్చిరి. కాని హెరియలు మగ్డనాల్డగార్లు చేసిన ప్రసంగములకంటె ఎక్కువరహస్యపు ప్రసంగములు లేవు. ఉండబోవు ఇంతకంటె వేరొక అన్వాయముండ బోదు కాని నిజమును దెప్పకతప్పదు. ఎంతవరలో లండనుసభ్యులగిరినంతవరకు ప్రాంసు జర్మనీకలిసి పనిజేయుటకు పూనుకొనుట మంచిది. లిబరల్స్ కార్మికమును కార్మికులుటోరిలునుదొంగిలించిరి. లిబరల్స్ ను జంపి వారిపద్ధతులను పంపొన జూచుచున్నారని లాయిడ్ జార్జి గారు ఖండించిరి.

రూపు వ్యయము

ను ప్రెంచి పార్లమెంటువారంగీకరించిరి. ప్రతిపక్షులండును అంగీకరించిరి. ఒక్కొక్క మూలనిష్టులు మాత్రము అంగీకరింప లేదు. రూపును ఖాళీ చేయవలెననిరి.

తక్షణము రూపును ఖాళీజేయు టసాధ్యమని హెరియ టుగారు తెలియచేసిరి. ఇదివఱపరిహరములకును జర్మను ఉపద్రవము లేకుండుటకును అవసరమనిరి. రూపు వ్యయమును అంగీకరించుటచే రూపు ఆక్రమణవిభానము నంగీకరించినది అర్థము గాదు. రాబోవు అంతర్నిత్రమండలి రాయబారములు ప్రారంభ మగువరకు రూపులో యుద్ధమునకుబూర్వమున్న పరిస్థితులను ప్రవేశపెట్టు టవసరమనిరి.

యునైటెడ్ స్టేట్స్ అధ్యక్ష పదవి

పజాభిప్రాయమును గనుగొనవలెననుట

యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రభుత్వమువారు జాతిసమితిలో జేరువిషయమై ప్రజాభిప్రాయమును గనుగొనవలెననియు కొన్ని మరతులను గూరవలెననియు అంతర్జాతీయసహకార పద్ధతిని ఆలంబించవలెననియు భూమైనికదళములను, నాకాదళములను బొత్తుగ తగ్గించవలెననియు సైనిక సామగ్రిని తగ్గించువిషయమై అంతర్జాతీయ ఒడంబడికను చేసికొనవలెననియు ఎవరైన దండెత్తించినపుడును, బెడగించినపుడును దప్ప మనంతట మనము యుద్ధము సల్పవలెనన్న ప్రజాభిప్రాయమును గనుగొనవలెననియు ఆసియా వాసులను వలసరానియకుండ జేయవలెననియు ప్రజాసామ్యసంఘమువారు నూచింప అయ్యది వీరిచే అంగీకరింపబడెను.

రాచపండు నివారణము

రాచపండు నివారణార్థము ఇండియా ప్రభుత్వము వారు పనివాండ్ర ఆరోగ్యమునకు భంగము రాకుండ తగినంత కాపులను జేయుటకు ప్రయత్నించవలెనని అంతర్జాతీయ కార్మికసభవారే నియమించబడిన ప్రతినిధులు తెలియజేసిరి. సంస్థానమెద్దియు ఈబాధ్యతను వహించక పోవుటచే ఇట్లు జేసిరి.

అంతర్జాతీయ సహకారసభకు భారత ప్రతినిధులుగ ఆల్టోరాడ్స్, మోతాగార్లు వెడలెదరు.

ఇటలీ మంత్రివర్గము

రాజీనామా నిచ్చుట

రోము, జూన్ 30:—విద్యాశాఖ, పబ్లికువర్క్స్, నేషనలు ఎకనమి శాఖామంత్రుల రాజీనామాలు ఇటలీరాజు అంగీకరించెను. నీనీరు ముసోస్సోనీగారి మాన్యప్రకారము ఒక దేవుట్టి ఇద్దగు సెనెటరులు వీరి స్థానే నియమింపబడిరి.

భారతదేశమునను హిందూమురాలు

కార్మిక పక్షులు వారు ప్రభుత్వమున కొత్తిడి గలుగ జేయుట

లండన్ జూన్ 27:—నిన్నటిదినము జాతీయ ఎర్త్ వర్క్ సంఘమువారును, జాతీయ కార్మిక పక్షమువారును సమావేశమై భారతదేశమున గూర్చి చాలవరకు ఆలోచించిరి. భారతదేశమునకు 10 ఏండ్లలోపుగానే హోమురాలు నియవలెనని స్పిల్లి గారును ఇతరులును ప్రభుత్వమువారికి ఒత్తిడిని గలుగ జేయుటకు నిశ్చయించుచు నిరి. పరిస్థితుల సందిగ్ధావస్థను అందరును గ్రహించిరి. డొమినియను హోమురాలు భారతీయుల కీయవలెనని పిరందరును బలపరచెదరు.

సంయుక్త కార్మిక పక్షమువారు భారతదేశమునకు లన్నిటిని స్వయముగ గనుగొనుటకు కొందరు ప్రతినిధులను బంపెదమని ప్రమాఖులు గొంద రనుకొనుచున్నారట.

ఈరాయబారులను బంపించగోరు బ్రిటిషు కార్మిక పక్షము వారికి భారత రాజకీయవేత్తలందరును గలసి ఆలస్యము లేకుండ ఆహ్వానము నంపు జనవరము.

ఇండియా కార్యాలయము

ఉపాధ్యక్షపదవికి సహిబుజదా అప్రలు అహ్మదు ఖాన్ గారిని నియమించిరి. సర్ విలియం హ్యూటంగారి స్థానే తాత్కాలికముగ సర్ ఆర్థుర్ హ్యూజుగారిని నియమించిరి.

కనడా తపాసమై

కనడాతపాశాఖయంగు సమ్మె గట్టినవా రందువను తమ కష్టములను గూర్చి విచారించెదమని మంత్రి అభయ షెంస గుటచే అందరును పనిలో జేరుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

వివిధాలోకతవ

భయంకరపరిస్థితులు

లండన్, జూన్ 29:—రాత్రి 8.35. రషియాలో పంటలు మంటగలసె ననియు పరిస్థితులు భయంకరముగ నున్నవనియు తెలియుచున్నది. ముఖ్యముగ ఓల్గా రాష్ట్రమున రైతులు పశువులను అతిచచ్చుకధలకువిక్రయించుకొని మరల 1921 సంవత్సరములోవచ్చిన కతవు వచ్చుననుభయముతో ధాన్యమునుకొని దాచుకొనుటకు ప్రయత్నించుచున్నారట.

అధినివేశ భారత సంఘము

లండన్ జూన్ 30:—అధినివేశ భారత సంఘమువారు తమ పనిని జూలైలో పూర్తి చేసెదరు. భారత సభ్యులు ఇండియాకు ఆగస్టు మొదటి తేదీని బయలుదేరెదరు. ఇంతవరకు అధినివేశ కార్యాలయమువారిలో సిద్ధాంతములనే చర్చించిరి. ఇప్పుడు వివరములన్నిటిని చర్చించెదరు.

సార్వభౌముడు హోపాజి సుల్తానుకు దర్శన మిచ్చెను.

ఇంపీరియలు ప్రిఫరెన్సు

నెగ్గు సూచనలు

లండన్, జూన్ 29:—రాత్రి 8.35 ప్రభువులసభలో చర్చ ఇంపీరియలు ప్రిఫరెన్సు వాదులకు. ఎంతయు ప్రోద్బలము గను ప్రోత్సాహకరముగ నుండునని లాంగు ప్రభువనుచున్నారు. మనము నెమ్మదిగ వదలక పనిజేయవలెననియు మనకు విజయము లేవదనియు లాంగు ప్రభువు తెలియజేసెను.

బెంగాలు-నాగపూరు రైల్వేకు 37 ఇంజనులు గానతే పని ఆరంభింపు విషయము కంపెనీక ఆర్డరుల నిచ్చిరి.

జాబులు

పశ్చిమ కృష్ణా జాతీయోపసంఘము

ఈనెల 20 తేదీ శుక్రవారము రోజున బెజవాడలో జరిగిన శ్రీనందమూల సూర్యశారాయణగారి కుమార్తె వివాహము సందర్భమున మహాత్మాగాంధీ పూజానిధికి శ్రీవారు ఇరవై రూపాయలున్నూ వారివియ్యంతులు కానూరి వీరభద్రేశ్వరరావుగారు నాలుగూపాయలున్నూ సమర్పించిరి.

గోవిందరాజు వెంకటేశ్వరరావు,
స. కార్యదర్శి.
బెజవాడ 28.6.24.

పశ్చిమకృష్ణా జాతీయోపసంఘము

ఈనెల 27వ తేదీ శుక్రవారము ఆంధ్రప్రదేశ్ లో పశ్చిమకృష్ణా జాతీయోపసంఘసభ జూలై నెల 2వ తేదీ జరుగునని పొరబాటున ప్రకటించబడినది.

పశ్చిమకృష్ణా జాతీయోపసంఘసభ జూలై నెల 7వ తేదీ సోమవారమునాడు మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బెజవాడలో శ్రీఅయ్యదేవకాళేశ్వరరావుగారి ఇంట్లో సమావేశమగున సభ్యులెల్లరు తప్పకదయచేయ బ్రార్థితులు.

చర్యనీయాంశములు, — (1) ఎన్నికలు పూర్తిచేయని ఫిర్యాలు ఎన్నికలవిషయము (2) ఈనెల 27 వ తేదీన అహమ్మదాబాదులో జరుగు అ. భా. కాం. సంఘసమావేశమునందును, జలయి రివ తేదీన బెజవాడలో జరుగు ఆం. రా. కాం. సంఘసమావేశమునందును తీర్మానింపబడు విషయముల నాలోచించి కార్యరూపమున బెట్టుట. (3) ఇతర ముఖ్యవిషయములు బెజవాడ } గోవిందరాజు వెంకటేశ్వరరావు,
28. 6. 24 } స. కార్యదర్శి.

శ్రీకృష్ణాశ్రమము-వెదపాలెం

శ్రీకృష్ణాశ్రమము స్థాపించిది మొదలు మా కార్యనిర్వాహకవర్గమును అభ్యక్షులుగానున్న మహారాజ్ కి ఉన్నన అక్షీవారాక్షణ పంతులుగారు బ్రహ్మదేవు రిజిస్టరు చేసిన సమయములో కార్యాగ్రహమునందుండినందున అప్పుడువారిని బ్రహ్మగాత్యులుకు విడుదలకలేదు.

మా ప్రార్థననగరించి వారు బ్రహ్మగతులగుటకు ఇప్పుడు అంగీకరించినందున కంఠనముతో వారిని ఒక ధర్మకర్తగా ఎన్నుకొనడమైనది.

మా జోర్డింగు హాసులో 30 మందివిద్యార్థులు భర్తీ అయినందున, అందులో ముగ్గురు, బాలికలుగానున్నందునకు ను సంగీనించుచున్నాము.

1925 సం॥ జనవరి నెలనుండి 100 గురు పంచమవిద్యార్థులకు అన్న వసతి యేర్పరచుటకు ఇప్పటినుండియే ప్రయత్నించుచున్నాము. నూరుగురుకు జొన్న అన్నము పెట్టు పక్షమున రోజు 1 కి రు 12-0-0 లు ఖర్చు అవునని లెక్కలవలన తెలిసినది. సంవత్సరమునకుపన్నెండురూపాయలచొప్పున అనగా సంవత్సరములో ఒక్కరోజు ఖర్చుభరింప గల గృహస్థులు 866 మంది కుడవలసియున్నారు. అనేకమంది స్నేహితులతో యీ విషయము ప్రస్తావించగా ఈపద్ధతి చాల తేలికయైనదాయు, ఉత్తమమైనదనియు, సహాయము చేసెదమనియు చెప్పచున్నారు. వనూలుపని ప్రారంభించినాము. గంటూరువాస్తవ్యులు వింజయూరి భారనాచార్యులు గారు, శీరం వెంకటసుబ్బారావు నాయుడుగారు, రోజు 18 12-0-0 రూపాయల చొప్పున వనూలుచేయుపద్ధతిని మాకుచెప్పిన భారనాచార్యులు గారికి వందనము లర్పించుచున్నాము.

నూరుమందికి అన్న వసతి యేర్పరచుటకు 866 మంది చందాదారులు కుడురుటకు చాలకాలము పట్టునగదా! ఈలోపుగా యిప్పుడు బోర్డింగులోనున్న 31 మంది విద్యార్థులకు అన్నపు ఖర్చుక్రింద నెల 18 150 0-0 రూపాయల చొప్పునను, ఉపాధ్యాయుల జీతములక్రింద నెల 18 60 0-0 రూపాయల చొప్పునను వెనె నెల 18 రు 210 0-0 చొప్పున ఒక్క సంవత్సరమునకు అగుఖర్చును యిప్పించువని రాష్ట్రసంఘమువారిని కోరినాము. వారివద్ద నిలువయున్న పంచమనిధినుండి సహాయముచేయు పక్షమున, మేముప్రస్తుత పెద్దపనిని దిగులులేకుండా పొగించుటకు అనకాళిమిచ్చిననా రగుడుదా. ఆంధ్రరాష్ట్రసంఘసభ్యులందరిని యీసహాయము చేయగలందులకు ప్రార్థించుచున్నాము.

పుతుంబాక - సీతారామయ్య,
నల్లపాటి హనుమంతురావు,
కర్మకర్త.

పందిళ్ల పల్లి

వైశ్యులు నగరమునువిడచిపెట్టుట

పందిళ్ల పల్లి బాపట్లతాలూకాలో జేరిన ఒక చిన్న గ్రామము. ఇచ్చట వైశ్యులు రెడ్లు, బలిజలు, దేవాంగులు, బ్రాహ్మణులు యెక్కువగానున్నారు. మూలము ప్రకారం రుద్దిరోడ్డారి నామ సం॥రం చైత్రమాసములో శ్రీరామ వ్రతశ్రవణము జరిగినవెంటనే సప్తాహముకూడా యేర్పాటు చేసి బలిజలు బ్రాహ్మణులు మాత్రమే ధనమువ్యయముచేసి జరిగించిరి. అసప్తాహముదినముల లా రెడ్లు దేవాంగులు కలసి శ్రీరామలింగస్వామికి కళ్యాణము పూర్వము జరిగించిరి. కళ్యాణపుత్తనము అనంతరము వసంతపుత్తనము సప్తాహము జరుగువయ్యపున పెళ్లసమయమున రెడ్లు దేవాంగులకును బలిజలు బ్రాహ్మణులకును చిరకాలము నుండి ప్రబలమన్న అంతకలహముల ప్రేరేపణవలన ఉభయపార్టీలవారికి గొప్పదొమ్మి జరిగి అందు రెడ్లసంఘమునకు తెందిన గ్రామాధికారి తనచేత తుపాకినిదాల్చి యెరుది వారిపై ప్రేల్చెను. భగవదనుగ్రహముచే నెవరును మరణింపలేదు. కాని ఉభయకక్షిదార్లకు పెబ్బులతగిలి ధనవ్యయము అయినది. సర్కారువారి న్యాయస్థానములలో యొకరికొకరు తెచ్చుకొనిన యభియోగములను కొట్టివేసిరి. తదుపరి గ్రామములో పుణ్యము తెగలువారు తమతమ అంతకలహమును మరచి యేకాభిప్రాయులై రాజినేర్పరచుకొని పిదప అందరు యేకమై తమకై ధనవ్యయము రు 9207.0-0 లలో కొంతభాగము వైశ్యసంఘమువారివద్ద నుండి వనూలు చేసికొనవలయునని యేకాభిప్రాయులై పెద్దకెట్టిని హెచ్చరించిరి. మాకుయేమియుసంబంధములేనివ్యవహారములలో కాబడిన ఖర్చులలో మేము భాగము భరించుకొనజాలమని వారు జవాబు యిచ్చియుండిరి. కాబడిన ధనవ్యయములో కొంత భాగము వైశ్యులవద్దనుండి తప్పక వైశ్యులవలయునను ఉద్దేశ్యము పుణ్యపాత్రీలవారికి కలిగినందున అందరు యేకమై వైశ్యులకు వత్తిడిచేయ మొదలిడిరి. వైశ్యులు డబ్బుయిచ్చుటకు తమయన మృతిని దృఢముగా తెలిపిన హేతువుచే అందరు క్రోధావేశపూరితులై వైశ్యుల నెటులయినవంచిచి బాధింపవలయునని దురుద్దేశ్యముతోనుండిరి. 26.6.24 తేదీన నూర్యా ప్రమాద మైనపిదప నల్ల గారికి పిల్లలోపరుండిన వైశ్యులప్రక్కలలో మాలవాండ్రును పెల్లికూర్పుండమనియు పంచుకొనమనియు బోధించి కొందరు పంచములను పంప, వారు అట్లుగావించిరి. వైశ్యుశ్రీలు మంచి నీటికై యూరిచెలువల నుండు నూతులకడకు బోవుమంద తక్కువకులమువాండ్రుచేత తాకునట్లుచేసిరి. బజారులో మాలచేత వైశ్యులకు దూషించునట్లుచేసిరి. ఇటువంటి పుల్లదుండగములతో తృప్తిపొందక వైశ్యులకు యెటులయిన ధనవ్యయము కలిగింప నెంచి 28.5.24 తేదీ బంజీపాటునలె సాయంత్రం ప్రార్థుర్రులకు సమయములో వైశ్యులయిండ్లపైకి దుమికి కొన్ని యిండ్లతలుపులు పగలుకొట్టిన్నీ లూటిచేసియుకొందరను కొట్టియు కొన్నిచిల్లర దుకాణములమీదపడి వస్తువులదోచుకొని బజారులంతయు లూటిచేయుదమని ప్రతిజ్ఞపూరిరి. పాపము వైశ్యులు పీలుఅయినంత వరకు తలుపులువేసికొని లోపలదాగి యెట్టులులా తమప్రాణములను దక్కించుకొనిరి. బయటకునుపించిన వైశ్యులనుకొట్టి బాధించిరి. అప్పటినుండి వైశ్యుల ఇండ్లను దోచుకొనిపోవుదమని బాపట్లముగా బాడుమండిరి. వైశ్యులరక్తండ్లగామదుమని వెల్లడించుమండిరి. ఈ దారుణకృత్యములకు తాళిబాలక వైశ్యులు గ్రామములో కాపురములు చేయజాలక భయకంపితులై కొంపలవిడవాడి చేరువనున్న పొరుగునలందు నివాసముల నేర్పరుచుకొనిరి. ప్రభుత్వమువారు తగువిచారణచేసి ఈ వైశ్యుల బాధలు తొలగనట్లుచేయ బ్రార్థించుచున్నాను.

మేకు మప్రలాసాహెబు

శ్రీరామ సప్తాహము

అనంతపురముజిల్లా కళ్యాణదర్శమున మొదటి శ్రీరామ సప్తాహమును జరిపిన కాకినాడ వాస్తవ్యులు శ్రీయంత లింగరాజులుగారు 2881 రెండవ సప్తాహమును పెంటనే గ్రామప్రముఖుల సత్సహాయములన అతివైభవముగా జరుపుచున్నారు. నిత్యము అనేకమందికి అన్న దానముచేయుచున్నారు.

శ్రీయంత లింగరాజులుగారు తత్వబోధసారము ననుసరించి ముఱు మూడవ సప్తాహమును యిచ్చటనే జరుపుటకు మోక్షాటలు కాబడినవి.

కళ్యాణదర్శం } సోంపల్లి, వెంకటరమణయ్యచౌదరి.
28-6-24 }

ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘము

ఆ 1924 సం॥ రం జూలై 5 తేదీన బెజవాడలో మధ్యాహ్నము సమావేశమగు నూతన ఆంధ్రరాష్ట్రజాతీయోపసంఘసభలో చర్చింపబడువిషయములు.

జూలై 6 వ తేదీన నూతన ఆంధ్రరాష్ట్ర కార్యనిర్వాహకసభ జరుగును.

1. రాష్ట్ర సంఘోద్యోగులయొక్కయు, నూతనకార్యనిర్వాహకసభ్యులయొక్కయు, యెన్నికలు.
2. 1928-24 సంవత్సరపు ఆంధ్రరాష్ట్ర జాతీయోపసంఘముయొక్క ఆదాయవ్యయపట్టికను చదివి యామోదించుట.
3. నూతనసంవత్సరమున జరగవలసిన కార్యక్రమము.
4. శాఖావిభజనము... ఉపసంఘములనిర్మాణము మున్నగునవి.
5. దేశారాధకబృందము
6. గాంధీ పూజానిధికి నంబంధించిన కొన్ని నిర్ణయాలు.
7. బెల్లూరులో జరుగబోవు 39 వ దేశీయమహాసభకు అభ్యక్షులుగ నుండవలెనని నామములు నూచించుట.
8. స్మారకచిహ్న స్థాపనమునుగూర్చి ఆహ్వానసంఘము వారితీర్మానము.
9. ఆంధ్రరాష్ట్రమునుండి సహాయమునుగోరుచు వైకము సత్కారగ్రహీత్రమునుండి వచ్చిన శిల్పి.
10. కారదాని కేరసమునకు ధనసహాయమునుగోరుచు నిశేతకార్యదర్శినియగు శ్రీమతిలక్ష్మీబాయిమ్మగారు ప్రాసినశిల్పి.
11. వారిజిల్లాలో మాద్యులపాళాల నిర్మాణమునకై రు 8000- లు మంజూరు చేయవలసినదని యడుగుచు తూర్పుకృష్ణా జాతీయోపసంఘమువారు పంపినవర్తమాను.
12. ఒంగోలు తాలూకాను నెల్లూరుజిల్లాలో కలుపుచి విషయమును గూర్చియు పూజానిధిసమాన్లక య్యేఖర్బులను పూజానిధిలోనుండి ఖర్చుపెట్టుటకు గంటూరుజిల్లాసంఘమువారు చేసిపంపినతీర్మానము.
13. శిష్టా సోదయలశిల్పి.
14. జాతీయవిద్యనుగురించిన ఉపసంఘమువారియొక్క నివేదిక.
15. సభ్యు లుపహించింపబోవు తీర్మానములు. శ్రీ. గార్ల పాటి హనుమంతరావుగారు పార్థసారథి అవ్యవార్థంగారు, శనివారపు సుబ్బారావుగారు, ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులుగారు, పుసులూరి కోదండరామయ్యగారు మున్నగువారు.
16. శ్రీకృష్ణాశ్రమధర్మకర్తలగు శ్రీనల్లపాటి శాను మంతరావుగారు పంచమబోర్డింగుకు ఒక్క-సంవత్సరమునకు సరిపోవు రు 2500/-లు సహాయము చేయవలసినదని పంపిన వర్తమాను.
17. ఇతరవిషయములు.

మ.రా. — నూతనరాష్ట్రసంఘసభ ప్రారంభింపక పూర్వము సభ్యులు నిరుటిసంవత్సరము బాకియున్న బాపట్ల, యీ సంవత్సరపుచండా చెల్లించనిచే సభలో పాల్గొనుటకుపిలువేడు.

బెజవాడ } వేలూరి సత్యనారాయణ
25.6.24 } సహాయకార్యదర్శి

వకటన

యేలూరుతాలూకా గోకినెపల్లి కాపురస్తులు దిగవల్లి నాగభూషణరాయుడుగారి కుమారుడు రామమూర్తి పేరమయేలూరు తాలూకా పుష్పాలవారిగూడెం మొఖాసాదారులేలు యేలూరి వెంకటసుబ్బయ్యగారి భార్య బుచ్చమ్మగారు నెల 1 కి నూటికి రు 0 12 0 చొ॥ న వడ్డీతో రు 1700 పదిహేడువందలరూపాయలకు వ్రాయించియిచ్చిన ప్రామిషికోటు మింజుమలె వనూలుఅయిన రు 200 రెండువందల రూపాయలు గాక మిగతా బాకియున్నది సవరునోటు యెవరికి నేమట్రాన్సుఫరుచెయ్యలేదు. యితరులకు ఆనోటు వుపయోగించదు. చెల్లుబడికాదు. సదరు నోటు యిందుమూలంగా రద్దుపర్చినాను గనుక సమస్తమైనవారికి తెలియపర్చడమైనది.

28. 6-24 దిగవల్లి రామమూర్తి

కఫవారిచూరము

విన్నడల్లి 1 కి 0-0-0 (6 డబ్బీల మందుగది) 1 కి రు 2-0-0 ఈ చార్జును రుమాతికలచే చేయబడినది. శిల్ప, ఉబ్బరము, కాపీన, కైత్యజ్యరము మొదలగుజానికి యిరుల ఉపయోగించును. దీని వెంటనుండుకోతకు మంచిది. అమ్మకొంగనం కి.పా. మదగాను బొంగిల్లాము.

బోర్ని విక్రమ కుట్ర నేరస్థులు

కాన్పూరు జయిలులో శిక్ష సనుభవించుచుండుట

తన తమ రాష్ట్రమునకు మార్చవలెనని గోరుట

కాన్పూరు, జూన్ 30.—గోలపదేవములకు పూర్వము పార్వభౌమనిపై కత్తికట్టిన నేరముక్రింద శిక్షింపబడిన నల్లరును కాన్పూరు జయిలులో రిమిక్షుల సనుభవించుచున్నారు. వీరు తమతమ రాష్ట్రముల జయిళ్లకు మార్చబడవలెనని ప్రభుత్వమువారిని గోరిరి. సంయుక్త పరగణాల వాతావరణస్థితి తమ ఆరోగ్యమునకు సరిపోవుటలేదని కారణమును చెలిపిరి. వీరిలో శిక్షితుల కందరికిని స్వంతకర్పల మీద ప్రత్యేకతరగతి ఖయీ డిలుగ నాదరింపబడుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

7 సంవత్సరములనుండి కనబడకున్న

హంతకుడు పట్టవడుట

బొంబాయి జూన్ 30.—కైరాజిల్లా పోలీసు మాఫ రైంటునుండి జూన్ 30 వ తేదీతో విచ్చిసనమచార మిట్లు చెప్పుచున్నది:—కైరాలో ప్రాతరుండిగీడును హంతకుడును అగుదావ్యధూలా అనుపేరగలవాడు 7 సంవత్సరములనుండి యేమైపోయెనో కనబడక నిన్న రాత్రి తనదగ్గర రెండు అరలుగల తుపాకియు ఒక ఛోరియాయును ఉన్నప్పటికిని పోలీసువారితో బాహాబాహి పోరాడి ప్రాణములతో పట్టునడెను. ప్రాణనష్ట మేమియు జరగలేదు. మందుగుండుసామానును ఆయుధము లును కొంత డబ్బును వానిదగ్గర దొరికెను. (అ. ప్రె.)

గాంధీపూజానిధి

గంటూరుజిల్లా కాంగ్రెసుకమిటీ ఆధ్వర్యమున కన్నె గంటి మ్యాచా యజమాన్వర్యులచేదరి, గాదిరాజు లక్ష్మీక రా యజ, నాగెళ్ల కృష్ణయ్యచేదరిగాల్లు ఈవల 15 తేదీనుండి తెనాలి తాలూకాలో పశ్యటనము గావించి యాదిగువ నుదహరించిన గ్రామాదులకు వెల్లి యాదిగువ దాఖలా గాంధీ పూజానిధి వాగ్దానముగ్లను గైకొని 21 తేదీకి యిట్లుచేరిరి.		
	వాగ్దానములు	వసూర్లు
అయినగరపాడు	120-4-0	110-4-0
పినపాడు	28-0-0	16-0-0
చినరావులూరు	6-0-0	4-0-0
కూచిపూడి	79-0-0	72-0-0
యాలపూరు	120-0-0	120-0-0
అప్పలూరు	127-2-0	119-8-0
గోవాడ	10-0-0	82-12-0
ఎలమిట్లు	192-1-0	93-0-0
పాంచాలపురం	20-0-0	19-0-0
ఇంటూరు	100-0-0	
చేపట్లు	100-0-0	
బూడపాడు	100-0-0	
	1,88-12-0	644-8-0

కై సంఘమువారు తిరిగి యీవల 10 తేదీనుండి మిగతా గ్రామాదులకు బయలుదేరెదరు. చానలి సోమయ్య.

తమాషాలు

ఇన్స్పెక్టరును ఏజెంటు

ఇన్స్పెక్టరును ఏజెంటు, పెద్దమనుష్యు నొకరిని నమ్మించుటకై తంటాలుపడుచు ఈరితిని చెప్పెను. "ఇన్స్పెక్టరు అంత లాభకరమయినది ఇంకొకటిలేదు. ఇన్స్పెక్టరును జేయనివారు వట్టి దొర్లాగులు. నా భార్యకిచ్చేబట్టుగా పదివేలరూపాయలకు వేసిన పాలనీ నావద్ద కలదు.

పెద్దమనిషి:—ఇక ప్రసంగించాలిందు- నీవీంకా తీవించి ఉన్నావుగదా. నీ భార్య కేం సభాధానం చెప్పతావు?

దంతపు దువ్వెన

అంగడివాడు:—ఈదంతపు దువ్వెన ఎంతమంచిది అనుకున్నాడు! దీనిని వంచవచ్చును. చుట్టవచ్చును. కిందపడితే నగలదు. ఇంకా.....

రామయ్య:—అంతా బాగందిగాని, దువ్వెనోడానికీ పనికివస్తుందాండి?

గా ర డీ ప్ర యో జ నం

గారడీవాడు ఒకశ్రీని పెట్టెలోపెట్టి వైన మాత వేసెను. మల్లి తెరిచేటప్పటికి శ్రీ అదృశ్యమై రెండు చీరలు మాత్రముండెను. ఆట అయినతరువాత గారడీవాని దగ్గరకు ఒక పల్లెటూవాడు పోయి ఆయ్యా నాపెండ్లాన్ని పెట్టెలోపెట్టితే మాయం చెయ్యగలవా అని అడిగెను.

గారడీవాడు:—తప్పకుండా చెయ్యగలను. అయితే నీకు పెండ్లాం అంటే వినుక పట్టించా యేమి?

పల్లెటూరివాడు:—అవును అనుకూని, రెండుచీరలు తెప్పని నాపెండ్లాంవేధిస్తుంది. అందుకోసం కొనకుండా తప్పకుండా అని అడిగాను.

సంగీతం

పాటకుడు:—నాసంగీతం హాళంతా వినిపించిందా. శ్రేష్ఠకుడు:—వినిపించడమేమిటి చెవులుగింగురైతే చాలా మంది బయటకు బోయారు.

గొంతెమ్మకోరిక

కృష్ణయ్య:—గంట కొట్టంగానే కాకరు వచ్చి చెప్పినపని చేస్తుంటే, ఎంత హాయిగా ఉంటుం దనుకొన్నార?

రామయ్య:—అయితే మీకు కాకరు ఉన్నాడా? కృష్ణయ్య:—నాకకరులేదు గాని, గంటమాత్రం ఉంది.

పొడుపు

నోరుతెరిస్తే మాయమయ్యేది ఏమిటి? మానం.

విసుగు

నాటకం కొంచెంసేపు జూనేటప్పటికే భర్తకు విసుగు పట్టింది.

భర్త:—(భార్యతో) ఇక నెళ్లుదాం పన్నావా? భార్య:—అప్పుడే నెళ్లితే డబ్బువందగ కాదా.

భర్త:—ఇంకా వుంటే డాక్టరుగీజుగూడా ఇచ్చుకోవాలి.

సందేహం

ఉపన్యాసకుడు:—మనము కష్టపడి పనిచేయకపోతే, భావిసంతతివాండ్లకు ద్రోహం చేసినవార నవుతాము.

సభ్యుడు:—భావిసంతతివారికొరకు మన మెందుకు కష్టపడాలి? వాండ్లు మనకేం ఉపకారం చేసారో చెప్పండి, చూతాం.

సమృద్ధిహము

రు 12,000- అవహించుట రు 1000 బరిమానా యును 6 నెలల క్రితనశిక్షయు విధింపబడుట

సికింద్రాబాదు జూన్ 30:—ఇదివరకు ప్రెజిడెంట్ డాదాగానుండిన రామ్స్వరూపు 2వ కావలి సొమ్ములో రు 12000 అపహరించినట్లు నేరము మోపబడిన విషయమున అసిస్టెంటు కాంటన్ మెంటు పేజిస్ట్రీలు హెచ్ కామియరు త్రిపుగారు తీర్పు చెప్పిరి. ముద్దాయికి వేయిరూపాయల జరిమానాయును 6 నెలల క్రితనశిక్షయు విధింపబడెను. జరిమానా నీ యనున్న మరిమాడునెలలు క్రితనశిక్ష సనుభవించవలెను. (అ. ప్రె.)

బర్మాగవర్షురు

రంగూను జూన్ 30:—మేయిమోనుండి గవర్నరు జూలై 7 వ తేదీన బయలుదేరి మరుసటి దినమునకు రంగూను చేరును. (అ. ప్రె.)

నవనాగరికమునకు తగిన సొగసైన గాజులు

ఎస్ ర క ము గా జు లు

3, 4 సవరములలో తయారుచేయవచ్చును. చేదారముతో సహా మజూరిజత 1-3 రు.10-0-0.

పట్టెలుతీర్చిన డైమండు గాజులు

3, 5 సవరములలో తీరును.

మజూరి చేదారముతో సహా జత 1-3 రు.10-0-0. సవరము బంగారుకు పూచీయివ్వబడును.

(2) 172, పుట్టుగలఅందమైన క్యాటలాగు ధర రు. 1-0-0-0.

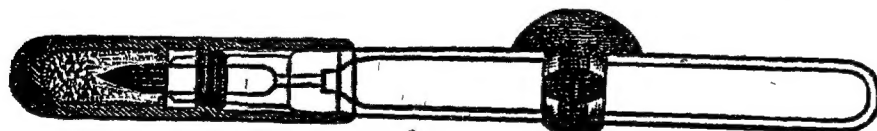
ఉమిడి రామయ్య శెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ,

నగలవర్తకులు 25, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

నెల్సన్ ఫిల్లింగ్స్

"ఆ గేట్"

ఫ్రంట్స్ వేనా

పాకెట్ పెన్ ప్రపంచమునందు, నూతనఫక్కి అని చెప్పదగు ఈ "ఆగేట్" కలము, అమెరికా ఆస్టోరియా, మొదలగు ఖండములలో విరివిగా వ్యాపించియున్నది. ఇవ్వడివ్వడు మన హిందూదేశమునందు కూడ మిక్కిలముగా బాదరదీయ కలుగుచున్నది.

సాదారణమయిన "ఆగేట్" కలము

2957

మానూలుగా ఉపయోగింపబడు ఉత్కృష్టాశి బయలు "ఆగేట్" గాజుపాశి నుకయోగించుట యద్భుతమగు నూతన విధానము. ఒకతూరి సిరాతో ముంపినయెడల అందు నిమిషములకరకు చక్కగా వ్రాయును.

మొలాపూరు

విక్టోరియా డిపో,

మదరాసు.

ధనవంతులకు మాత్రమే?

అనంగ ప్రభయాకాశి

ముసలితనము, ఇతరకారణములచే గలిగిననరముల బలహీనత, ముడుతలుబడిన దబ్బడలు, చిక్కినట్లు కనబడుట, మెదడుచెడుట అలసిపోవుట మొదలగు వాటిని విశేషకష్టము, అప్పులేకయే బాగుచేసి, కాశ్యతయవ్వనము నిమ్మును, కాశ్యసమృద్ధిముగా తయారుచేసిన ఈవ్యామధము నిరపయోగమైనట్టి ఫితులలో కూడ కొత్తచగుకీతనమును పుష్టినియిమ్ముచు యింద్రజాలములతో నూతనమాయును కలిగించును. పూర్తిగాగల వివరములకు వ్రాసిన యినాముగా పంపబడును. 30 గుళికలు గల బుడ్డి 1 కి రు. 10 మాత్రమే

కందర్పసంజీవని తైలము

ఒకతులము బుడ్డి 1-కి ధర రు. 10-0-0. ఇతరవివరములకు వ్రాసిన మాక్యూటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

రాజవైద్య నారాయణజీ, కేశవజీ, నె. 49 బందరువీధి, మదరాసు.